

แนวทางการวางแผนพัฒนาด้านกายภาพอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะช้าง

6.1 การเสนอแนวทางการวางแผนพัฒนาด้านกายภาพ

การเสนอแนวทางโดยนำข้อมูลที่ได้รวบรวมมาทำการศึกษา วิเคราะห์ โดยการ

6.1.1 พิจารณาจากความสำคัญ และข้อได้เปรียบเสียเปรียบตลอดจนสภาพปัญหาของพื้นที่ศึกษากับพื้นที่อื่น

6.1.2 ใช้วิธีการซ้อนข้อมูล นำข้อมูลแต่ละประเภทที่สามารถแสดงได้บนแผนที่มาซ้อนทับแต่ละประเภทข้อมูลและวิเคราะห์เพื่อหาความเหมาะสมสำหรับการใช้ในส่วนต่าง ๆ ของพื้นที่ที่ทำการศึกษา โดยพิจารณาจากศักยภาพที่เด่นและความเหมาะสมในการใช้พื้นที่จากข้อมูลหลาย ๆ ประเภทพร้อมกัน

6.1.3 ใช้วิธีการทางสถิติ โดยการนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาทำการคำนวณหาค่าทางสถิติ และ โดยการเปรียบเทียบเพื่อหาลักษณะเด่นและข้อจำกัดของพื้นที่

6.1.4 โดยการพิจารณาจากกรณีศึกษา และ รูปแบบ แนวทางในการแก้ปัญหาหรือการดำเนินการจากโครงการอื่น ๆ

6.2 แนวทางการกำหนดความสำคัญเพื่อวางกรอบนโยบายและเป้าหมายในการพัฒนา

6.2.1 การวิเคราะห์ ในระดับประเทศจากที่ตั้งที่ได้เปรียบกว่าแหล่งท่องเที่ยวอื่นที่มีสภาพธรรมชาติใกล้เคียงกัน ทำให้อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะช้างได้เปรียบในเรื่องระยะทางที่อยู่ใกล้ภาคศูนย์กลางของประเทศ ซึ่งเป็นลูกค้าที่สำคัญโดยเฉพาะด้านกำลังซื้อและความต้องการด้านธรรมชาติมีอยู่สูง ทั้งจากความต่อเนื่องของนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่เข้ามาท่องเที่ยวซึ่งมีความสัมพันธ์กับเมืองศูนย์กลางทำให้เกิดการได้เปรียบในระดับประเทศและจากความนิยมอย่างสูงนี้ส่งผลถึงความได้เปรียบในด้านการลงทุน ซึ่งคาดว่าจะสามารถคุ้มกับการลงทุนในด้านการพัฒนา อีกทั้งหากในอนาคตในระยะยาว ประเทศกัมพูชาสามารถจัดการปัญหาภายในได้สำเร็จคาดว่าจะส่งผลถึงความสัมพันธ์ต่อเนื่องในด้านการท่องเที่ยว และ เศรษฐกิจได้ เนื่องจากกัมพูชามีสิ่งดึงดูด

นักท่องเที่ยวอยู่ ทั้งบทบาทของประเทศไทยในการพัฒนาเป็นศูนย์กลางและประตูของภูมิภาคนี้ยิ่งทำให้บทบาทของอุทยานแห่งชาติแห่งนี้ทวีความสำคัญ และมีความเกี่ยวเนื่องมากขึ้นในด้านการเชื่อมโยงกับต่างประเทศ

ในระดับภาค แหล่งท่องเที่ยวทางทะเลบริเวณอื่นแถบภาคตะวันออกเฉียงเหนือจะเกิดปัญหาการถูกทำลายทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมแล้ว เช่น เกาะล้าน เกาะเสม็ด พัทยา ดังนั้นจึงจัดได้ว่าอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะช้างเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่ยังคงสภาพความสมบูรณ์อยู่มากและยังไม่สายเกินไปที่จะเริ่มดำเนินการพัฒนาให้เป็นรูปธรรม ทั้งในระดับท้องถิ่นได้เห็นถึงความสำคัญของพื้นที่ที่มีศักยภาพสูงและเป็นแหล่งทำรายได้หลักให้แก่ท้องถิ่น ทั้งแนวนโยบายของรัฐและแผนพัฒนาในระดับชาติได้ให้ความสำคัญถึงการรักษาทรัพยากร สิ่งแวดล้อม และการกระจายอำนาจการบริหาร การจัดการ ซึ่งได้มีกำหนดแล้วในกรอบนโยบายในระดับชาติประกอบด้วยสถานที่ท่องเที่ยวและอนุรักษ์ประเภทเดียวกันที่ใกล้เคียงกับเกาะช้างมีสภาพเสื่อมโทรม เพราะขาดการพัฒนาในทางที่เหมาะสม เช่น เกาะเสม็ด พัทยา จึงจัดว่าพื้นที่อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะช้างมีศักยภาพในด้านความสำคัญอยู่มากในระดับภาค

6.2.2 แนวทางการวางกรอบนโยบายและเป้าหมายในการพัฒนา

การกำหนดกรอบนโยบายจะสอดคล้องกับนโยบายและแผนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติในระดับประเทศ ระดับภาค และท้องถิ่นเพื่อให้สามารถคงสภาพทางธรรมชาติไว้ได้นานที่สุด และสามารถรองรับความต้องการในการใช้สอยให้ได้มากที่สุดโดยเป็นการพัฒนาแบบยั่งยืนเพื่อตอบสนองและให้ประโยชน์สูงสุดในการพัฒนา และควรให้ความสำคัญในระดับสูง เนื่องจากพื้นที่ได้รับคามนิยมนักท่องเที่ยวมากและมีความอุดมสมบูรณ์ด้านทรัพยากรสูง จึงเกิดการเปลี่ยนแปลงได้รวดเร็ว หากไม่รีบดำเนินการวางแผนและพัฒนา อันอาจจะทำให้สูญเสียทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมที่มีค่าดังเช่นที่เกิดขึ้นแล้ว ในแห่งอื่นทั้งที่ยังจะกระทบถึงรายได้หลักของท้องถิ่น

การเสนอแนะแนวทางกำหนดเป้าหมายหลักในการพัฒนามีดังนี้

1. เป็นพื้นที่เพื่อการพัฒนาในรูปแบบธรรมชาติและกึ่งธรรมชาติ เพื่อคงศักยภาพอันเป็นจุดเด่นของพื้นที่ และกลมกลืนกับพื้นที่ส่วนใหญ่ที่เป็นอุทยานแห่งชาติที่ยังเพิ่มคุณค่าให้กับพื้นที่ เนื่องจากสถานที่แห่งอื่นที่มีสภาพใกล้เคียงกันในภูมิภาคนี้สูญเสียศักยภาพเช่นนี้แล้ว

2. ดำเนินการพัฒนาตามรูปแบบการพัฒนาแบบยั่งยืน เพื่อผลในระยะยาวร่วมกันของทรัพยากรและผู้ใช้นั้นที่

3. ระดับในการพัฒนา อยู่ในระดับที่ไม่เกินขีดความสามารถในการรองรับของพื้นที่โดย

ควรพิจารณาผลกระทบในหลาย ๆ ด้าน มิใช่พิจารณาเพียงด้านในด้านหนึ่งของสาขาการพัฒนา

4. รูปแบบที่เลือกใช้ในการพัฒนาควรให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น โดยไม่ทำให้เกิดความแตกต่างอย่างเห็นได้ชัดกับสภาพพื้นที่และสามารถอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ใช้ได้ตามสมควร
5. ให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
6. มุ่งองค์กรหลักที่มีอำนาจสูงสุดในการดำเนินการอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรม ซึ่งสามารถประสานส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องและให้เกิดการดำเนินการพัฒนาในทิศทางเดียวกัน เพื่อให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วของพื้นที่ และการให้ความสำคัญในระดับสูงของนโยบาย
7. สนับสนุนงบประมาณอย่างต่อเนื่องตามแผนแม่บทและแนวทางในการดำเนินการที่เสนอจากองค์กรดำเนินการโดยผ่านการมีส่วนร่วมแล้ว
8. ติดตามประเมินผลและมีการปรับแผนตามความเหมาะสม แต่ทั้งนี้ต้องยึดหลักในการดำเนินการพัฒนาแบบยั่งยืนในรูปแบบธรรมชาติและกึ่งธรรมชาติ
9. กำหนดให้เป็นพื้นที่ตัวอย่าง ที่จะทำการพัฒนาให้เป็นรูปธรรมเนื่องจากยังไม่มีโครงการใดที่ดำเนินการอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรมในประเทศ ในการพัฒนาแบบยั่งยืนที่ให้เกิดการพัฒนาและอนุรักษ์ควบคู่กัน ทั้งการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นในการจัดการอย่างสมบูรณ์แบบเพื่อเป็นโครงการนำร่อง และ เป็นการกระตุ้นการระดมการพัฒนาเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม ทั้งภาครัฐควรให้ความสำคัญในการวางแผนการพัฒนา การจัดสรรงบประมาณ การมีส่วนร่วมของประชาชน การจัดวิธีการบริหารและจัดการ เนื่องจากศักยภาพในด้านต่าง ๆ ในระดับภาคและท้องถิ่นเอื้ออำนวยและเหมาะสมกับการลงทุนในการพัฒนา และตรงกับแผนการพัฒนาในระดับชาติ ซึ่งสามารถพิจารณาได้จากการศึกษาคณะศึกษาศึกษา เกษตรศาสตร์ของมาเลเซีย ในด้านการให้ความสำคัญในการพัฒนาอันก่อให้เกิดการกระตุ้นและเกิดการพัฒนาได้โดยรวดเร็ว

6.3 แนวทางการวางแผนพัฒนาโดยรวม

พื้นที่โครงการเกิดผลกระทบในด้านต่าง ๆ เนื่องจากสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงประชากร รูปแบบการใช้กิจกรรมของประชากร ฯลฯ ดังนั้นแนวทางการพัฒนาพื้นที่โดยรวม คือ

6.3.1 การควบคุมจำนวนประชากรไม่ให้เกินศักยภาพของพื้นที่ที่จะรับได้อย่างเหมาะสม ซึ่งมีแนวทางดังนี้

1. สภาพพื้นที่โครงการมีการควบคุมโดยธรรมชาติอยู่แล้ว เช่น ฤดูแล้ง

สภาพเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศและท้องถิ่น ในการจำกัดการเพิ่มประชากรนักท่องเที่ยว และ ประชากรท้องถิ่น

2. การควบคุมในจุดที่เป็นประตูเข้าสู่พื้นที่โครงการ เนื่องจากสภาพพื้นที่โครงการเป็นเกาะนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ที่เดินทาง เข้า-ออก อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะช้างต้องขึ้นลงเรือที่ท่าเรือแหลมงอบ ดังนั้นท่าเรือแหลมงอบจะเป็นจุดควบคุมปริมาณนักท่องเที่ยว การแนะนำ และ กระจายนักท่องเที่ยวสู่พื้นที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ในอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะช้างเพื่อมิให้เกิดกว่าศักยภาพของพื้นที่ที่จะรับได้ อันทำได้โดยการกำหนดเที่ยวเรือ เวลาเดินเรือเพื่อเข้าสู่พื้นที่ต่าง ๆ และ การกำหนดปริมาณผู้โดยสาร พร้อมเก็บข้อมูลจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทาง เข้าออก พื้นที่โครงการ

3. การควบคุมสาธารณูปโภค สาธารณูปการ ให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่โครงการที่จะรองรับได้ ตามเป้าหมายหลักที่จัดเป็นพื้นที่ธรรมชาติและกึ่งธรรมชาติ โดยจัดให้มีสาธารณูปโภค สาธารณูปการให้อ่อนแอวยกับจำนวนประชากรที่พื้นที่มีศักยภาพในการรับได้ และไม่ควรจัดสาธารณูปโภค สาธารณูปการ ให้น้อยกว่าหรือมากกว่าศักยภาพที่พื้นที่รับได้เนื่องจากหากมีมากจะเป็นตัวเร่งให้เกิดการเพิ่มประชากรอย่างรวดเร็ว และ อาจเกินขีดความสามารถในการรองรับของพื้นที่ หากน้อยเกินไปจะเกิดปัญหาความไม่เพียงพอ เกิดปัญหากระทบหรือซ้ำซ้อนกับปัญหาสิ่งแวดล้อมได้ ทั้งนี้ควรคำนึงถึงรูปแบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ ให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่โครงการด้วย

6.3.2 รูปแบบการดำเนินกิจกรรมของประชากรในด้าน เศรษฐกิจ สังคม และ กายภาพ มีความสัมพันธ์กัน ดังนั้น แนวทางการพัฒนาโดยรวมต้องสัมพันธ์และสอดคล้องกัน ทั้งควรมุ่งเน้นกระจายผลประโยชน์สู่คนท้องถิ่นในพื้นที่เป็นส่วนใหญ่ เพื่อให้เกิดการกระจายหรือเกื้อหนุนความสัมพันธ์ของรูปแบบการดำเนินกิจกรรมในด้านต่าง ๆ และเพื่อเอื้ออำนวยต่อการบริหารจัดการในพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งมุ่งเน้นการใช้ที่ดินในพื้นที่เดิมในการเพิ่มประสิทธิภาพ และ ควบคุมจำกัดการขยายการใช้ที่ดินในแนวกว้าง

6.3.3 ควรมีการใช้มาตรการทั้งควบคุม และ ส่งเสริม ทั้งมีการตรวจตรา จับกุม และดำเนินการอย่างจริงจัง เพื่อมิให้เป็นสาเหตุของการขยายปัญหา หรือเกิดปัญหาซ้ำซ้อนต่อไป ทั้งควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมทั้งด้านจิตสำนึก การช่วยสอดส่องดูแล และให้ความร่วมมือในการเสริมสร้างให้มีปริมาณและคุณภาพดีขึ้น

6.4 แนวทางการกำหนดเขตการใช้ที่ดินและรูปแบบการใช้พื้นที่โดยรวม

เนื่องจากการใช้พื้นที่เดิมมีเพียงการกำหนดเขตโดยกว้าง ๆ เท่านั้น คือพื้นที่ในส่วนของอุทยานแห่งชาติ และ พื้นที่นอกเขตอุทยานแห่งชาติ และยังประกอบด้วยพื้นที่ที่เกี่ยวข้องเนื่องกับพื้นที่ศึกษาด้วยในการศึกษาในครั้งนี้ พื้นที่เหล่านี้มีทั้งสภาพพื้นที่ที่ยังคงสภาพทางธรรมชาติที่สมบูรณ์ เหมาะแก่การสงวนรักษา และ อนุรักษ์ พื้นที่ที่ประชาชนได้เข้าไปใช้กิจกรรมต่าง ๆ เช่น เป็นชุมชนอยู่อาศัย ใช้ประกอบอาชีพ และ เป็นแหล่งท่องเที่ยว ทั้งบางส่วนยังเป็นพื้นที่เพื่อการสาธารณูปโภค สาธารณูปการต่าง ๆ ที่รกร้างว่างเปล่าและพื้นที่ที่ถูกราษฎรบุกรุกเข้าใช้สอย การกำหนดเขตการใช้ที่ดินที่เป็นแผนแม่บทยังไม่มีจึงขอเสนอแนวทางในการกำหนดเขตและรูปแบบการใช้ที่ดินโดยจัดทำเป็นแผนพัฒนารวม (ผังเมืองรวม) ครอบคลุมพื้นที่หมู่เกาะและเขตอุทยานทั้งหมด โดยรวมพื้นที่อุทยานแห่งชาติและพื้นที่นอกเขตอุทยานแห่งชาติ ส่วนพื้นที่เกี่ยวเนื่องเป็นเพียงข้อเสนอแนะเฉพาะบางส่วนเท่านั้น ซึ่งหากจะจัดทำเป็นแผนพัฒนาควรจัดทำแยกอีกแผนหนึ่ง เนื่องจากพื้นที่เกี่ยวเนื่อง เช่น แหล่งมรดก นอกจากมีความสัมพันธ์กับอุทยานแห่งชาติแล้วยังมีรายละเอียดและลักษณะเฉพาะของชุมชนเองด้วย และ ในพื้นที่ต่าง ๆ ในแผนพัฒนารวมเห็นควรเสนอแนะให้มีการดำเนินการจัดทำผังเฉพาะด้วย เช่น ในแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมสูง แหล่งชุมชนที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น และ ที่ที่มีความสำคัญด้านประวัติศาสตร์ ฯลฯ

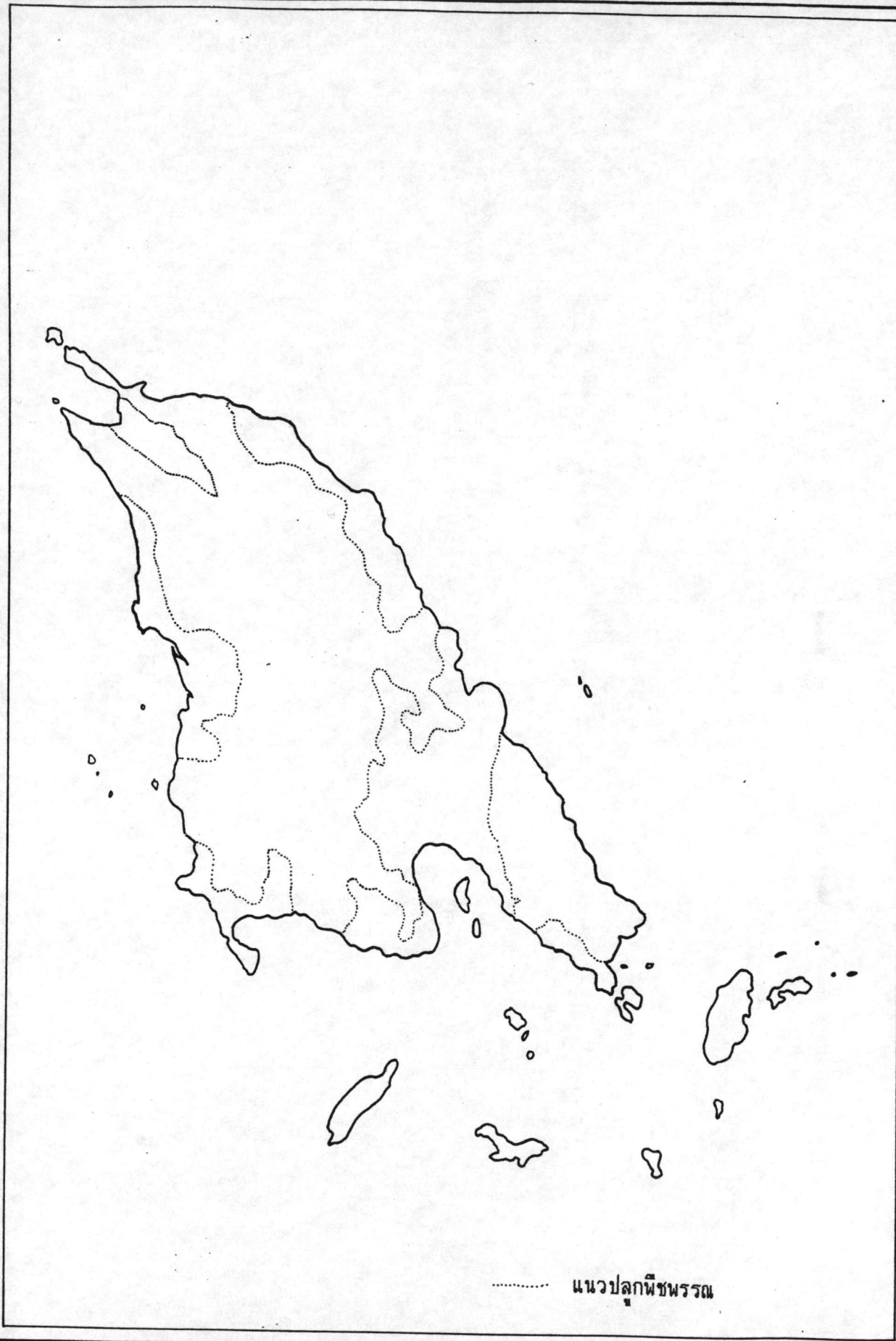
การเสนอแนะแนวทางการกำหนดเขตการใช้ที่ดินและรูปแบบการใช้ที่ดิน

6.4.1 การเสนอแนะแนวทางการแสดงเขตอุทยานแห่งชาติ เพื่อป้องกันการบุกรุกและการแก้ปัญหาการถือครองที่ดิน

1. ควรมีการจัดทำหมุดหลักเขตถาวร บริเวณมุดอาณาเขตและในระหว่างแนวเขตอุทยาน เพื่อให้สามารถทราบแนวเขตที่แน่นอน โดยวางหลักเขตทุกมุมและในระหว่างแนวเขตทุกระยะประมาณ 500 เมตร หรือ 1,000 เมตร ทั้งบริเวณแนวเขตด้านติดทะเล โดยตำแหน่งปักหลักเขตอยู่บริเวณแนวต้นไม้ริมทะเล เพื่อให้บริเวณชายหาดกลายเป็นเขตของอุทยานแห่งชาติ

2. จัดสร้างแนวรั้วธรรมชาติ เพื่อให้ง่ายต่อการสังเกตของประชาชนและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการป้องกันการบุกรุก รั้วธรรมชาติควรปลูกด้วยต้นไม้ยืนต้นระยะปลูกต่อดันประมาณ 20 เมตร ซึ่งมีแนวทางเลือก 2 แนวทางดังนี้

- รั้วธรรมชาติที่ใช้พรรณไม้ยืนต้นที่แตกต่างจากนิชนพรรณท้องถิ่นและง่ายต่อการจดจำ

แนวทางการพัฒนาด้านกายภาพอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะช้าง จังหวัดตราด		
แสดง	แนวปลุกนิชพรรณเพื่อเป็นรั้วธรรมชาติ	รูปที่ 6.1
ที่มา		มาตราส่วน

หรือการสังเกต เช่น การแตกต่างในเรื่องชนิดพืชพรรณที่ไม่ใช่พืชพรรณในท้องถิ่น ออกดอกมีสี สรรสคุดตา เช่น ต้นหางนกยูงฝรั่ง (ออกดอกสีแดง หรือ ส้ม หรือ เหลือง ในฤดูร้อนจะ ออกดอกเต็มต้นง่ายต่อการมองเห็นและหากมีการตรวจตราการบุกรุกทางอากาศจะสังเกตแนวเขต ได้โดยง่าย)

- รั้วธรรมชาติที่ใช้พืชพรรณในท้องถิ่น เนื่องจากเป็นบริเวณอุทยานแห่งชาติ เหมาะแก่การศึกษาด้านนิเวศน์วิทยา หากนำพืชพรรณจากต่างถิ่นมาปลูกอาจทำให้เกิดปัญหาต่อการเรียนรู้ และการแพร่กระจายพันธุ์ของไม้ถิ่นอื่น โดยใช้พืชพรรณที่มีขึ้นในท้องถิ่นนำมาปลูกโดยใช้ระยะในการปลูกและเรื่องของจังหวะ (RHYTHM) ในการจัดองค์ประกอบที่นำพืชพรรณนั้นมาปลูกให้เป็น แถวเป็นแนว มีความเป็นระเบียบมาเป็นจุดสังเกต และจะไม่กระทบหรือรบกวนต่อการศึกษาด้านนิเวศน์วิทยา แต่การสังเกตเห็นจะน้อยกว่าการใช้พืชพรรณต่างถิ่นที่สะกดตากว่า ต้นไม้ในท้องถิ่นควรเป็นต้นไม้ที่ทนและสามารถขึ้นได้ทุกสภาพภูมิประเทศในแหล่งนั้น และไม่ควรเป็นต้นไม้ที่มีขึ้นตามบริเวณเขตชุมชนเป็นส่วนใหญ่เพื่อให้ง่ายต่อการสังเกต เช่น มะค่าโมง ยาง ยางแดง ยางนา ตะแบก โดยควรเลือกพันธุ์พืชเพียง 1 ชนิดเท่านั้นมาปลูกเป็นแนวรั้วเพื่อให้ง่ายต่อการสังเกต

แนวทางเลือก ควรใช้ตามแนวทางที่ 2 คือ รั้วธรรมชาติที่ใช้พืชพรรณในท้องถิ่น เนื่องจากเป็นพื้นที่อุทยานแห่งชาติจึงควรคำนึงถึงการศึกษาทางธรรมชาติวิทยาเป็นหลักด้วย ซึ่งพันธุ์พืชที่ควรเลือกใช้คือ ตะแบก เนื่องจากสามารถขึ้นเจริญเติบโตได้และเหมาะสมกับทุกสภาพภูมิประเทศในพื้นที่บริเวณต่าง ๆ ที่ศึกษา ทั้งสามารถให้ดอกที่สวยงาม

3. การถอยร่น เพื่อให้เกิดการสังเกตที่ง่ายในการตรวจตราการบุกรุกพื้นที่อุทยานและพื้นที่ป่าของรัฐบาล ควรมีกฎหมายหรือข้อบังคับท้องถิ่น ให้พื้นที่ที่มีอาณาเขตติดต่อกับเขตอุทยานและพื้นที่ป่าของรัฐมีระยะถอยร่นจากแนวเขต 30 เมตร ห้ามปลูกสร้างอาคาร สิ่งก่อสร้าง และ ปลูกไม้ยืนต้น เพื่อสะดวกต่อการสังเกตและตรวจตรา

4. การเร่งรังวัดและออกโฉนด เพื่อแก้ปัญหาการถือครองที่ดิน ทั้งการกันพื้นที่ออกจากเขตอุทยานหากมีหลักฐานการได้มาถูกต้องตามกฎหมายที่ดิน ซึ่งหนังสือกรรมสิทธิ์ที่ดิน ควรปรับปรุงเป็นชนิดเดียวกันคือเป็นโฉนดที่ดิน ที่มีรูปแบบที่ดินหลังโฉนดอยู่ในมาตราส่วนเดียวกัน ทั้งหนังสือกรรมสิทธิ์ที่ดินควรมีทั้งในส่วนที่ดินที่อยู่ในความครอบครองของรัฐบาลและเอกชน ซึ่งสามารถนำรูปแบบที่ดินมาต่อกันได้ เป็นรูปแบบรวมของพื้นที่ศึกษาทั้งหมดเพื่อใช้เป็นข้อมูล และสะดวกในการวางแผนพัฒนาและควรจัดทำหลักเขตที่ดินให้ถูกต้องง่ายต่อการตรวจสอบ ทั้งการ

ส่งเสริมให้ความรู้และทำความเข้าใจกับประชาชนถึงเอกสารสิทธิที่ดินชนิดต่าง ๆ และควรมีการพัฒนาแผนที่ที่หน่วยงานราชการใช้จากแผนที่มาตราส่วน 1 ต่อ 50,000 ควรปรับปรุงให้มีแผนที่ที่มีมาตราส่วนที่น้อยลงเพื่อให้สะดวกแก่การใช้งานในพื้นที่

5. จัดให้มีการตั้งรางวัลแก่ผู้พบเห็นหรือแจ้งการบุกรุกพื้นที่อุทยาน และพื้นที่ป่าของรัฐบาล โดยทางหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะปกปิดชื่อผู้แจ้งไว้เป็นความลับ เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนในท้องถิ่นและนักท่องเที่ยวช่วยตรวจตราและแจ้งเหตุ ทั้งเป็นการแก้ปัญหาในด้านอัตราค่าลงเจ้าหน้าที่ที่มีน้อยและเป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรของชาติไว้โดยเมื่อตรวจสอบการบุกรุกที่แท้จริงแล้วและทราบผู้กระทำความผิดอย่างมีหลักฐานจึงได้รับรางวัล

6. ส่งเสริมให้เห็นคุณค่าของทรัพยากรท้องถิ่น เช่น การให้ความรู้ การอบรม เผยแพร่ ให้เข้าถึงประชาชนท้องถิ่น และ นักท่องเที่ยว

6.4.2 การเสนอแนะแนวทางการจัดทำแผนพัฒนารวม (ผังเมืองรวม) เพื่อเป็นแผนแม่บทในการพัฒนา โดยครอบคลุมพื้นที่อุทยานแห่งชาติทั้งหมด และ พื้นที่ที่กั้นออกนอกเขตอุทยานบนเกาะช้าง การกำหนดเขตพื้นที่จะกำหนดตามสภาพที่ชัดเจนในธรรมชาติ และ สภาพการใช้สอยเป็นหลัก ว่าพื้นที่นั้นเหมาะสมในการใช้ประเภทไหน โดยคำนึงถึงปัจจัยหลายประการเป็นข้อพิจารณา เช่น สภาพภูมิประเทศ แนวโน้มความต้องการในอนาคต แผนและแนวทางพัฒนาที่มีอยู่ในปัจจุบัน ฯลฯ ซึ่งขอเสนอแนวทางในการแบ่งเขตการใช้พื้นที่ดังนี้ (รูปที่ 6.2)

เกาะช้าง

ส่วน A ได้แก่พื้นที่ในเขตอุทยานแห่งชาติ

เหมาะเป็นพื้นที่เพื่อการสงวนรักษา และ อนุรักษ์เนื่องจากเป็นที่ที่มีทรัพยากรธรรมชาติสมบูรณ์ มีความลาดชันสูง เป็นพื้นที่ลุ่มน้ำชั้น 1 และชั้น 2 เป็นส่วนใหญ่ และยังเป็นพื้นที่ในเขตอุทยานแห่งชาติ ทั้งบางส่วนพิจารณาจากความจำเป็นในการใช้สอย แบ่งเป็น

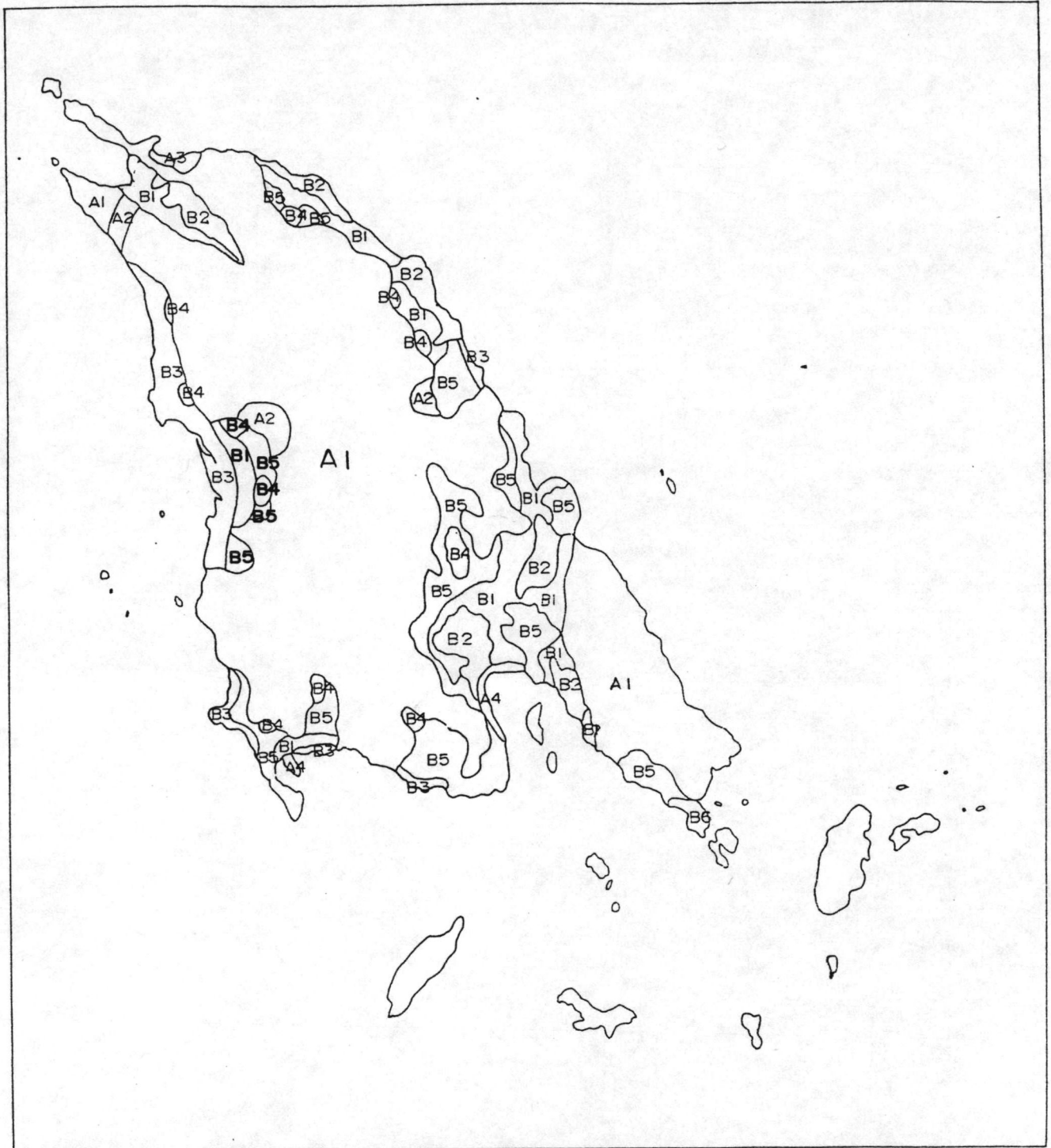
A1 พื้นที่เพื่อการสงวนรักษาสภาพธรรมชาติ

- คักยภาพในการพัฒนา เป็นพื้นที่ที่ควรสงวนรักษาไว้ให้อยู่ในสภาพที่สมบูรณ์ในด้านทรัพยากรและสภาพแวดล้อม ใช้เป็นที่ศึกษาและวิจัยทางธรรมชาติ และเป็นแหล่งต้นน้ำ
ได้แก่พื้นที่ในเขตอุทยานแห่งชาติทั้งหมดยกเว้นพื้นที่ในเขตอนุรักษ์

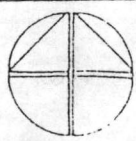
- เหตุผล เป็นพื้นที่ที่มีทรัพยากรธรรมชาติสมบูรณ์ มีความลาดชันสูง เป็นพื้นที่ลุ่มน้ำชั้น 1 เป็นส่วนใหญ่ และจากแผนเบื้องต้นอุทยานแห่งชาติ

- A2 พื้นที่เพื่อการอนุรักษ์และการนันทนาการ
- คักยภาพเป็นพื้นที่ที่มีทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อมดี และมีศักยภาพที่สามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวได้ แต่การเข้าใช้ประโยชน์จะต้องเป็นแบบมีเงื่อนไขหรือมาตรการในการควบคุมการใช้ และมีแผนในการใช้และการบริหารจัดการเนื่องจากอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติ เช่น บริเวณน้ำตก แหล่งประการัง
 - เหตุผล โดยพิจารณาจากศักยภาพที่สามารถเป็นแหล่งท่องเที่ยวได้ เพื่อเพิ่มสิ่งดึงดูดใจในการท่องเที่ยว เพิ่มรายได้ให้แก่ผู้ประกอบการท่องเที่ยวได้ และแผนเบื้องต้นอุทยานแห่งชาติ
- A3 พื้นที่เพื่อการบริหารและศูนย์ราชการ
- คักยภาพ ที่ตั้งเป็นชุมชนเดิม อยู่ในบริเวณจุดรวมของผู้ใช้กิจกรรมที่สามารถติดต่อได้ทุกฤดูกาลและใกล้แหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมสูงและเพื่อรองรับกิจกรรมการท่องเที่ยวและบริการประชาชนโดยขอใช้พื้นที่จากอุทยานแห่งชาติเนื่องจากเป็นเขตอุทยานแห่งชาติ
 - เหตุผล ความเหมาะสมของสภาพภูมิประเทศ รองรับบริการเจริญเติบโต
- พื้นที่เพื่อบริการควรแบ่งเป็น
- A3.1 พื้นที่บริการชุมชนท้องถิ่นและศูนย์ราชการได้แก่ ที่ตั้งกิ่งอำเภอ องค์การบริหารจัดการในท้องถิ่น สถานีตำรวจท่องเที่ยว โรงพยาบาล หน่วยงานอุทยานแห่งชาติหรือพิพิธภัณฑสถานฯ ที่มีขึ้นในอนาคต ส่วนสถานที่ราชการที่อยู่กระจายตัวในพื้นที่ต่าง ๆ
- เป็นการดีอยู่แล้วเนื่องจากสภาพพื้นที่เป็นเกาะจึงเหมาะแก่การเป็นที่พึ่งพาของประชาชนท้องถิ่น
- A3.2 พื้นที่บริการนักท่องเที่ยว ได้แก่ ท่าเรือ บริเวณจำหน่ายผลผลิตของประชาชนท้องถิ่นหรือร้านขายของที่ระลึก ศูนย์รวมรถบริการบนเกาะ สำนักงานท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะช้าง บริเวณหารายได้ ให้เช่าหรือเก็บรายได้ให้แก่ท้องถิ่น
- ทั้งนี้การใช้ประโยชน์ของทั้ง 2 พื้นที่นี้อาจให้บริการได้ทั้งประชาชนในท้องถิ่นและนักท่องเที่ยว
- A4 พื้นที่ชุมชนที่อยู่อาศัยริมทะเลและในทะเล
- คักยภาพในการพัฒนาเพื่อให้เหมาะสมกับสภาพของท้องถิ่น ป้องกันการขยายตัวและกันการทำลายทรัพยากรธรรมชาติเช่น ป่าชายเลน คุณภาพน้ำทะเล ทั้งยังเป็นพื้นที่อุทยานแห่งชาติและไม่ถูกกฎหมายในการปลูกสร้างสิ่งล่วงล้ำในทะเล

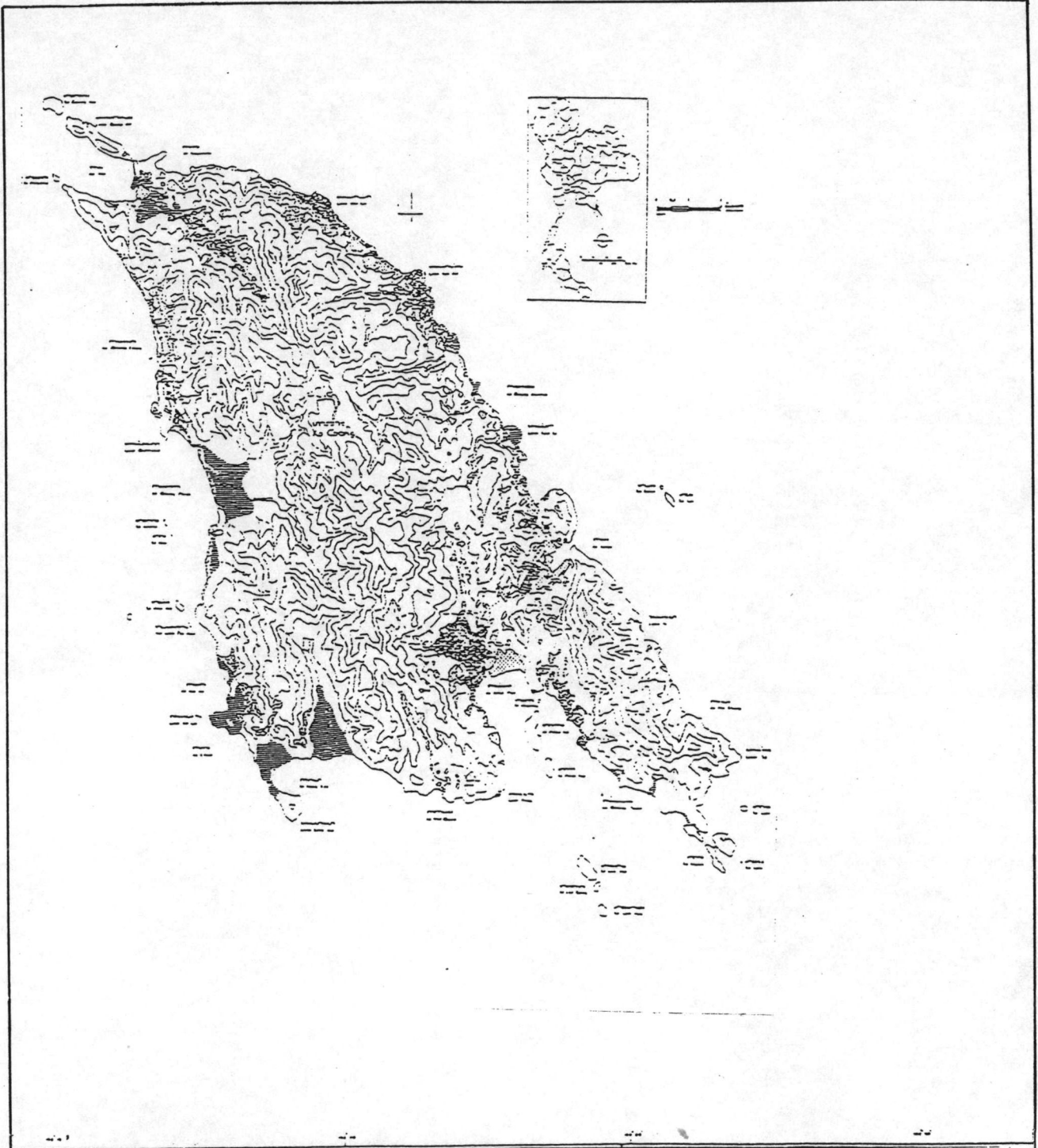
- เหตุผล สภาพการตั้งชุมชนเดิม การประกอบอาชีพประมง เอกลักษณ์ท้องถิ่น และ เพื่อแก้ปัญหาในปัจจุบันที่ปรากฏอยู่
- ส่วน B ได้แก่พื้นที่นอกเขตอุทยานแห่งชาติ เหมาะแก่การนำมาใช้ในกิจกรรมต่าง ๆ แต่ทั้งนี้ต้องพิจารณาแยกเป็นแต่ละพื้นที่ และ ต้องพิจารณาเงื่อนไขการถือครองที่ดิน แบ่งได้เป็น
- B1 พื้นที่เพื่อการเกษตร
- คักยภาพในการพัฒนา ใช้ในการเกษตรต่าง ๆ เช่น เป็นสวนยางพารา สวนมะพร้าว สวนผลไม้ สวนผสม และเป็นพื้นที่จัดปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตร การจัดรูปที่ดินการเกษตร
- เหตุผล จากสภาพภูมิประเทศ ความลาดชัน ความอุดมสมบูรณ์ของดินที่เหมาะสมในการทำการเกษตรได้ เป็นพื้นที่รับน้ำจากป่าต้นน้ำ และมีการใช้พื้นที่เพื่อการเกษตรแต่เดิม
- B2 พื้นที่ชุมชนที่อยู่อาศัยชนบท
- คักยภาพเป็นชุมชนที่ประชาชนในท้องถิ่นตั้งบ้านเรือนอยู่อาศัยกันหนาแน่น มีองค์ประกอบของชุมชน เหมาะแก่การพัฒนาและวางผังชุมชนเพื่อให้มีสภาพแวดล้อมที่ดี ได้แก่ พื้นที่ชุมชนหมู่บ้านต่าง ๆ
- เหตุผล จากสภาพการตั้งชุมชนเดิม ความเหมาะสมของภูมิประเทศ
- B3 พื้นที่เพื่อการท่องเที่ยว
- คักยภาพในการพัฒนา เป็นพื้นที่ที่มีทรัพยากรเหมาะแก่การท่องเที่ยว เช่น ชายหาดสวยงาม เป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยว
- เหตุผล ความเหมาะสมของภูมิประเทศ ความนิยมของนักท่องเที่ยว การใช้พื้นที่เดิม แผนการพัฒนาการท่องเที่ยว
- B4 พื้นที่เพื่อการสาธารณสุข
- คักยภาพการพัฒนา เป็นบริเวณที่จัดเตรียมไว้เพื่อการสาธารณสุข เพื่อรองรับการใช้สอยและการเจริญเติบโตของพื้นที่ และเพื่อสำหรับจัดระบบการจัดการให้สมบูรณ์ขึ้น เช่น ทำแหล่งเก็บน้ำ ที่กำจัดขยะมูลฝอย ฯลฯ
- เหตุผล ความเหมาะสมของสภาพภูมิประเทศ รัศมีบริการ
- B5 พื้นที่ป่าชุมชนและเพื่อสำรองไว้ใช้ในอนาคต
- คักยภาพ เดิมเป็นพื้นที่ป่าที่ค่อนข้างสมบูรณ์หรือสมบูรณ์ อยู่นอกเขตอุทยานแห่งชาติ ไม่มีการถือครองที่ดินที่ถูกต้อง และ หลีกเลี่ยงการกันเขตพื้นที่ใช้สอยต่าง ๆ แล้ว
- เหตุผล จัดให้เป็นพื้นที่ป่าชุมชนและเพื่อสำรองไว้ใช้ในอนาคต เพื่อให้ประชาชนได้มี

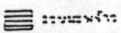
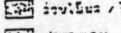
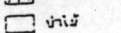
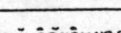
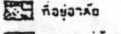
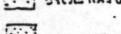
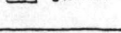
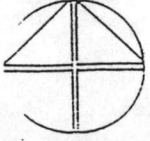
แนวทางการพัฒนาด้านกายภาพอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะช้าง จังหวัดตรัง

แสดง	แผนผังรวม (ผังเมืองรวม) การใช้พื้นที่		รูปที่ 6.2	
สัญลักษณ์	A1 พื้นที่เพื่อการสงวนฯ	B1 พื้นที่เพื่อการเกษตร		
	A2 พื้นที่เพื่อการอนุรักษ์	B2 พื้นที่ชุมชนที่อยู่อาศัยหนาแน่น		B5 พื้นที่ป่าชุมชนฯ
	A3 พื้นที่เพื่อการบริการ	B3 พื้นที่เพื่อการท่องเที่ยว		B6 พื้นที่สำคัญด้านประวัติฯ
	A4 พื้นที่ชุมชนที่อยู่อาศัยริมน้ำทะเล	B4 พื้นที่เพื่อการสาธารณสุข		

รวมภาพรวม

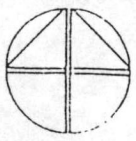

แนวทางการพัฒนาด้านกายภาพอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะช้าง จังหวัดตราด

<p>แสดง</p>	<p>สภาพการใช้ที่ดิน เกาะช้าง</p>		<p>รูปที่ 6.3</p>
<p>สัญลักษณ์</p>	<p> อุทยานแห่งชาติ ไร่ / ไร่ ทางหลวง น้ำ </p>	<p> เกาะ เขตเมือง ทางหลวง </p>	
<p>ที่มา</p>	<p>สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย</p>		<p>มาตราส่วน</p>

แนวทางการพัฒนาด้านกายภาพอุทยานแห่งชาติแม่เงา จังหวัดตราด

แสดง	แผนพัฒนารวม (ผังเมืองรวม) การใช้พื้นที่		รูปที่ 6.4	
สัญลักษณ์	A1 พื้นที่เพื่อการลงวนฯ	B1 พื้นที่เพื่อการเกษตร		
	A2 พื้นที่เพื่อการอนุรักษ์ฯ	B2 พื้นที่ชุมชนที่อยู่อาศัยขนาดเล็ก		B5 พื้นที่ป่าชุมชนฯ
	A3 พื้นที่เพื่อการบริการฯ	B3 พื้นที่เพื่อการท่องเที่ยว		B6 พื้นที่สำคัญด้านประวัติฯ
	A4 พื้นที่ชุมชนที่อยู่อาศัยรวมหลาย	B4 พื้นที่เพื่อการสาธารณูปโภค		
			วงกลมแก้ว	

ส่วนร่วมในการใช้สอยแบบไม่ทำลายสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร และ จัดเป็นพื้นที่ปลูกฝังให้คนในชุมชนรู้จักคุณค่าความสำคัญของป่า การมีป่าไม้อยู่ร่วมในสังคมและวิถีชีวิต ซึ่งเป็นการใช้ป่าร่วมกันในชีวิตประจำวันใช้เฉพาะเพื่อการยังชีพในครัวเรือน ห้ามใช้เพื่อการค้า การอุตสาหกรรม เช่น การเก็บสมุนไพร ของป่า อาหาร หัตถ์ให้ประชาชนดูแลรักษาป่าร่วมกัน และ ห้ามเก็บหิน ดิน ทราย แร่ธาตุต่าง ๆ ทั้งควรส่งเสริมให้มีการปลูกป่าเพิ่มขึ้น และหากมีความจำเป็นในอนาคต หากต้องการใช้พื้นที่ไปเพื่อวัตถุประสงค์อื่นต้องผ่านความเห็นชอบของประชาชนโดยผ่านขั้นตอนประชาพิจารณ์

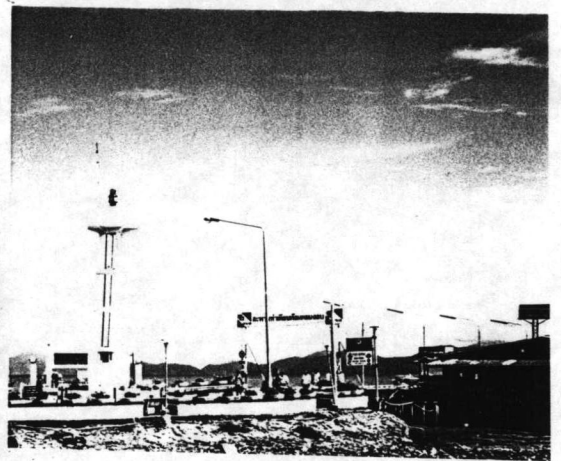
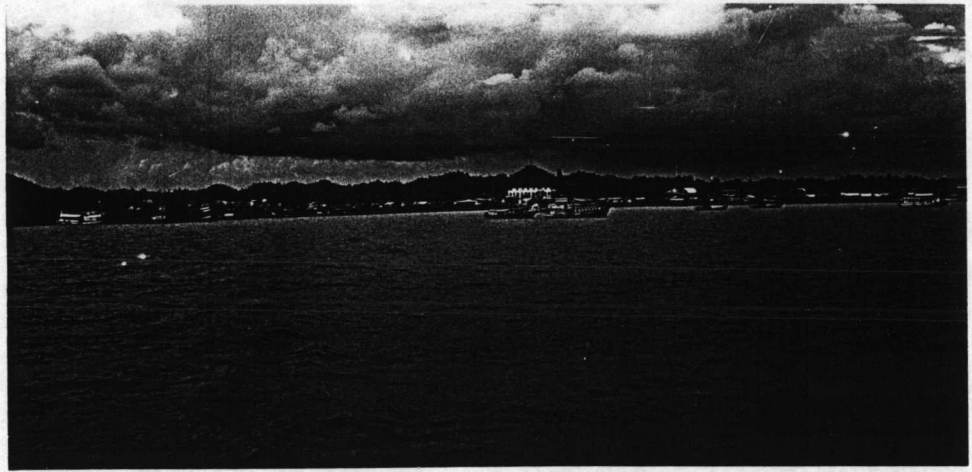
B6 พื้นที่ที่มีความสำคัญด้านประวัติศาสตร์

- คักยภาพ พื้นที่เดิมเป็นบริเวณตั้งศาลเพื่อสักการบูชาวิรุณ ในครั้งยุทธานาวีที่เกาะช้าง และที่ตั้งศาลกรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ ควรพัฒนาให้เหมาะสมกับเป็นสถานที่ที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์และเป็นที่ยอมรับนิยมนิยม ทั้งยังสามารถเป็นที่ท่องเที่ยวได้
- เหตุผล เนื่องจากบริเวณศาลเป็นศาลไม้อยู่ในสภาพที่ควรแก่การพัฒนาเพื่อให้สมกับเป็นที่ที่มีความสำคัญด้านประวัติศาสตร์ และเนื่องจากจังหวัดตราดได้จัดเป็นงานประเพณีทกปี จึงควรพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว และสักการบูชาด้วย

เกาะอื่น ๆ ในพื้นที่ศึกษา ส่วนใหญ่อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติ จึงควรกำหนดให้เป็นเขตพื้นที่เพื่อการสงวนรักษาทรัพยากรธรรมชาติ (A1) ยกเว้นหากมีเอกสารแสดงสิทธิการถือครองควรกำหนดเป็นพื้นที่เพื่อการใช้เฉพาะแต่ละกรณีตามสภาพการใช้เดิมแต่ต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานการอนุรักษ์ และแนวทางการพัฒนาแบบยั่งยืน และควรมีข้อบังคับท้องถิ่นในการควบคุมการใช้กิจกรรมในพื้นที่นั้น

พื้นที่ที่เกี่ยวข้องเนื่องกับพื้นที่ศึกษา

- ท่าเรือแหลมงอบ เป็นจุดขึ้น-ลงเรือของนักท่องเที่ยวและประชาชนท้องถิ่น ทั้งเป็นท่าเรือประมง และบริเวณแหลมงอมยังเป็นแหล่ง ร้านค้าบริการนักท่องเที่ยว สถานที่ราชการ สำนักงานท่องเที่ยว ท่ารถเข้าเมืองตราด โดยมีแผนโครงการของจังหวัดที่จะย้ายท่าเรือเพื่อการท่องเที่ยวไปบริเวณอนุสรณ์สถาน และท่าเรือเดิมจะปรับปรุงและใช้เพื่อการประมง (รูป 6.5, 6.6)
- จากการพิจารณาข้อมูลต่าง ๆ เห็นควรเสนอแนะ ไม่ให้มีการย้ายท่าเรือเพื่อการท่องเที่ยว เพราะ จากนโยบายและแผนลงทุนจังหวัดได้ให้ความสำคัญด้านการท่องเที่ยวไว้สูง เพราะการท่องเที่ยวเกาะช้างทำรายได้ให้แก่จังหวัดอย่างมาก หากย้ายท่าเรือเพื่อการท่องเที่ยว

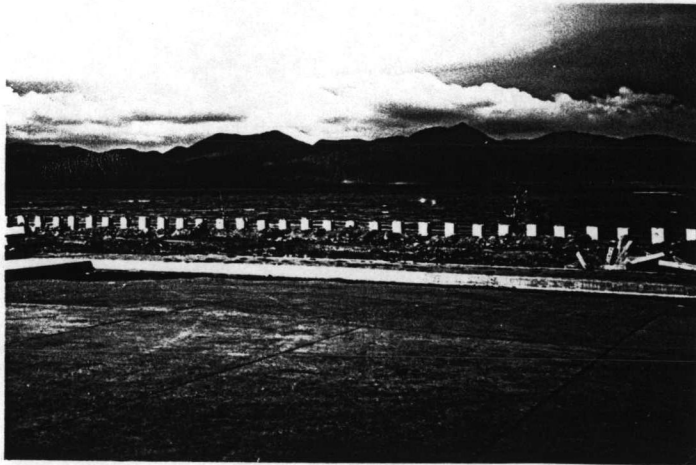
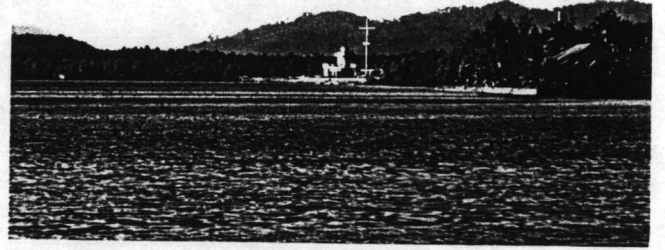

แนวทางการพัฒนาด้านกายภาพอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะช้าง จังหวัดตราด

แสดง	ท่าเรือแหลมงอบ	รูปที่ 6.5
ที่มา	มาตราส่วน	

สภาพถนนทางเข้า

แนวทางการพัฒนาด้านกายภาพอุทยานแห่งชาติห้วยขาแข้ง จังหวัดตราด

แสดง บริเวณอนุสรณ์สถานที่มีการก่อสร้างท่าเรือเพื่อการท่องเที่ยว

รูปที่ 6.6

ที่มา

มาตราส่วน

จะเกิดผลกระทบกับชุมชนแหลมฉบัง อาจทำให้บริเวณย่านท่าเรือแหลมฉบังชบเทราและไปเกิดการพัฒนาย่านอุตสาหกรรมสถาน ทั้งบริเวณสำนักงานท่องเที่ยว ร้านค้า ที่มีอยู่แล้วจะเกิดผลกระทบในทางลบ อันเป็นการเปลี่ยนแนวความเจริญของท้องถิ่นและเกิดการสูญเสียทางเศรษฐกิจ ฉะนั้นเห็นควรให้มีการย้ายท่าเรือเพื่อการประมงแทน และท่าเรือเดิมควรปรับปรุงให้เป็นท่าเรือเพื่อการท่องเที่ยวให้เหมาะสม ส่วนท่าเรือประมงไม่ควรย้ายไปที่อุตสาหกรรมสถาน เพราะจะทำลายสภาพภูมิทัศน์ ควรไปสร้าง และ พัฒนาที่บ้านน้ำเขียวแทนจะทำให้บ้านน้ำเขียวที่เคยเจริญในอดีตที่เป็นท่าเรือและได้ชบเทราลงในปัจจุบันให้ฟื้นตัวขึ้นอีกครั้ง และ ยังเป็นการกระจายรายได้ด้านเศรษฐกิจด้วย ส่วนบริเวณอุตสาหกรรมสถานควรจัดทำเป็นนิคมอุตสาหกรรมเรือ นิคมอุตสาหกรรมเกี่ยวกับอุทยานแห่งชาติ นิคมอุตสาหกรรมทางทะเลและสัตว์น้ำ และจัดเป็นที่พักผ่อนของประชาชนเพื่อให้เกิดเป็นที่ท่องเที่ยวแห่งใหม่ และสามารถใช้จ่ายงานประเพณีทศนาวิเกาศ้างได้ ทั้งพื้นที่อยู่ใกล้สำนักงานอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะช้าง ดังนั้นพื้นที่บริเวณท่าเรือแหลมฉบังควรเป็นที่บริการนักท่องเที่ยว และเป็นจุดควบคุมปริมาณนักท่องเที่ยว ทั้งจัดให้มีการเผยแพร่ความรู้ การจัดกิจกรรมในการท่องเที่ยวแบบธรรมชาติ การช่วยตรวจและแจ้งเหตุ การเสนอแนะการพัฒนาพื้นที่และทรัพยากรธรรมชาติที่ถูกบุกรุก และ ควรมีการปรับปรุงจรดโดยสารประจำทางระหว่างตัวเมืองตราดถึงแหลมฉบังให้ออกเป็นเวลาโดยไม่เอาเปรียบผู้โดยสารเช่นต้องมีรถวิ่งทุก 30 นาที หากรถเต็มเร็วสามารถมีรถออกเพิ่มได้ในกรณีมีผู้โดยสารมากแต่ทุก 30 นาที ต้องมีรถวิ่งประจำเป็นอย่างต่ำ ส่วนการจัดให้มีรถโดยสารวิ่งโดยตรงระหว่างกรุงเทพฯกับแหลมฉบัง ไม่ควรมี ทั้งนี้เพื่อเป็นการกระจายรายได้สู่ท้องถิ่นและเป็นการไม่ให้มีรถขนาดใหญ่วิ่งมาสู่แหลมฉบังมากนัก

6.4.3 การเสนอแนวทางการพัฒนาพื้นที่ เฉพาะ

1. ควรมีการจัดทำผังเฉพาะในพื้นที่บริเวณต่าง ๆ ดังนี้

- พื้นที่เพื่อการอนุรักษ์
- พื้นที่เพื่อการบริการและสถานที่ราชการ
- พื้นที่ชุมชนเพื่อการอยู่อาศัยริมทะเล
- พื้นที่ชุมชนเพื่อการอยู่อาศัยบนบก
- พื้นที่เพื่อการท่องเที่ยว
- พื้นที่เพื่อการสาธารณสุข
- พื้นที่เพื่อจัดปฏิรูปเพื่อการเกษตร
- พื้นที่ป่าชุมชนและเพื่อการสำรองไว้ใช้ในอนาคต
- พื้นที่ที่มีความสำคัญด้านประวัติศาสตร์

2. การเสนอแนะแนวทางการวางผังเฉพาะ ในบริเวณต่าง ๆ

1. พื้นที่เพื่อการอนุรักษ์ ได้แก่

- แนวทางเสนอแนะการท่องเที่ยวยุทธบริเวณน้ำตก ตามข้อเสนอของแผนอุทยานแห่งชาติ และควรมีการดูแลตามเส้นทางที่จะเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวด้วย เช่น ในด้านความปลอดภัย การใช้พื้นที่ ดงขบะ ป่าสี้อยต่าง ๆ รวมทั้งทัศนียภาพต่างตั้งแต่ทางเข้าจนถึงบริเวณโดยรอบน้ำตก

- แนวทางเสนอแนะการท่องเที่ยวยุทธบริเวณแหล่งประการัง โดยการกำหนดเขตการใช้ประโยชน์ในพื้นที่มีประการังตามข้อเสนอของแผนอุทยานแห่งชาติและการศึกษาขีดความสามารถในการรองรับการพัฒนาการท่องเที่ยว

2. แนวทางเสนอแนะพื้นที่เพื่อการบริการและสถานที่ราชการ

- พื้นที่บริการชุมชนท้องถิ่นและส่วนราชการ ได้แก่ ที่ทำการกิ่งอำเภอเกาะช้าง องค์การที่ทำหน้าที่วางแผนบริหารจัดการในท้องถิ่น สถานีตำรวจท่องเที่ยว โรงพยาบาล หน่วยงานอุทยานแห่งชาติ นิพิทภัณฑ์ หน่วยงานการท่องเที่ยว กรมเจ้าท่า การประปา การไฟฟ้า หน่วยช่วยเหลือฉุกเฉิน ฯลฯ หน่วยงานต่าง ๆ ที่ให้บริการประชาชน หรือ หน่วยงานราชการอื่นที่จะมีขึ้นในอนาคต ส่วนสถานที่ราชการที่อยู่กระจายตัวในพื้นที่ต่าง ๆ เป็นการตั้งอยู่แล้วเนื่องจากสภาพพื้นที่เป็นเกาะจึงเหมาะแก่การเป็นที่พึ่งพาของประชาชนท้องถิ่น

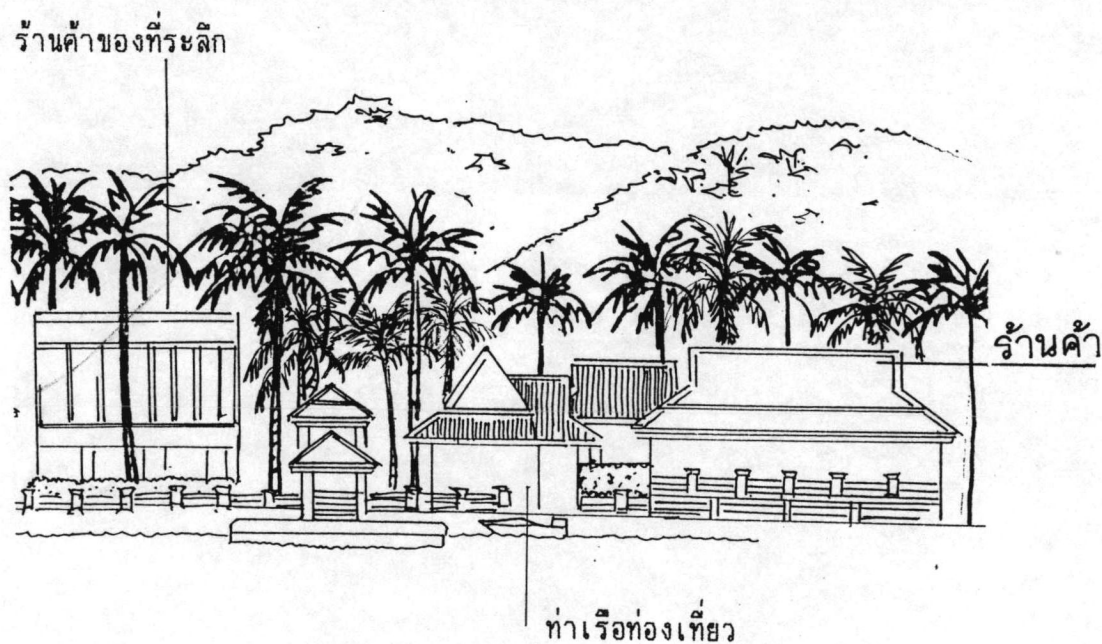
สถานที่ราชการที่อยู่ในบริเวณนี้จัดสร้างเป็นศูนย์ราชการ ทั้งนี้สถานที่ก่อสร้างที่ทำงานอาจอยู่ในอาคารเดียวกันหรือกลุ่มอาคารเดียวกันที่มีรูปแบบทางสถาปัตยกรรมเหมาะสมกับท้องถิ่นและมีการจัดตกแต่งพื้นที่ให้สวยงาม สถานที่ทำงานบริเวณให้บริการประชาชนไม่ควรแบ่งแยกหน่วยงานที่มีงานลักษณะเดียวกันหรือเกี่ยวข้องกัน เพื่อให้ประชาชนสะดวกในการติดต่อ โดยติดต่อครั้งเดียวสามารถเสร็จในคราวเดียวได้

- พื้นที่บริการนักท่องเที่ยว ได้แก่ ท่าเรือ บริเวณจำหน่ายผลผลิตของประชาชนท้องถิ่นหรือร้านขายของที่ระลึก ศูนย์รวมรถบริการบนเกาะ สำนักงานท่องเที่ยวของเอกชนบริเวณหารายได้ให้เข้าหรือเก็บรายได้ให้แก่ท้องถิ่น

ในบริเวณนี้ควรปรับปรุงท่าเรือเพื่อการท่องเที่ยว โดยจัดให้มีเรือรับ-ส่งระหว่างเกาะช้างกับชายฝั่งและเรือบริการเที่ยวรอบเกาะและเที่ยวชมหมู่เกาะต่าง ๆ เรือเข้าเพื่อชมประการัง จัดให้มีท่ารถโดยสาร และ รถโดยสารให้บริการบนเกาะโดยภายใต้การควบคุมของหน่วยงานท้องถิ่น รูปแบบรถควรให้สวยงามและเป็นการป้องกันการมีจำนวนรถบนเกาะเพิ่มมากขึ้น ทั้งควรควบคุมการให้บริการ ค่าบริการ และมีสื่อแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว การท่องเที่ยว

ท่าเรือท่องเที่ยวอ่าวลี้ประด

แนวทางการพัฒนาด้านกายภาพอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะช้าง จังหวัดตราด

<p>แสดง แนวทางเลนอเนาะพื้นที่บริการ</p>	<p>รูปที่ 6.7</p>
<p>สัญลักษณ์</p>	
<p>ที่มา</p>	<p>บรรดาแล้ว</p>

ที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม จัดพื้นที่เพื่อสร้างร้านค้าหรือที่ติดต่อกันให้เอกชนหรือประชาชนเช่าเป็นรายปีโดยพิจารณาจากประชาชนในพื้นที่ก่อนเพื่อส่งเสริมด้านเศรษฐกิจของประชาชนในพื้นที่ที่ควรจัดระบบสาธารณูปโภคให้ถูกระบบสุขภาพภิบาล เช่น ที่ทิ้งขยะ การบำบัดน้ำเสีย

3. แนวทางเสนอแนะพื้นที่ชุมชนเพื่อการอยู่อาศัยริมทะเล

กรมเจ้าท่าและอุทยานแห่งชาติ ควรเร่งสำรวจ ให้ประชาชนยื่นหนังสือ ขออนุญาตต่อกรมเจ้าท่า และ อุทยานแห่งชาติ ในการใช้พื้นที่และเพื่อควบคุมไม่ให้ขยายตัว ปรับปรุงการจัดผังชุมชน สาธารณูปโภคสาธารณูปการต่าง ๆ เช่น น้ำทิ้ง ระบบกำจัดขยะ ทางเดิน ห้องน้ำน้ำใช้ ท่าเรือ และ ควบคุมการทิ้งน้ำมัน การทิ้งขยะลงทะเล

4. แนวทางเสนอแนะพื้นที่ชุมชนเพื่อการอยู่อาศัยบนบก

ควบคุมความสูงอาคารตามกฎหมายที่มีอยู่เดิมและควรถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด ควรจัดให้มีบริการหรือมีแบบอาคารบ้านเรือนที่เหมาะสมกับท้องถิ่นให้บริการ และมีเจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำ ปรึกษาด้านการออกแบบอาคาร ส่งเสริมแนะนำให้มีถังเก็บน้ำ ถังขยะ ระบบบำบัดน้ำเสีย ระบบระบายน้ำ ทั้งควรมีการจัดรูปที่ดินในพื้นที่ชุมชน

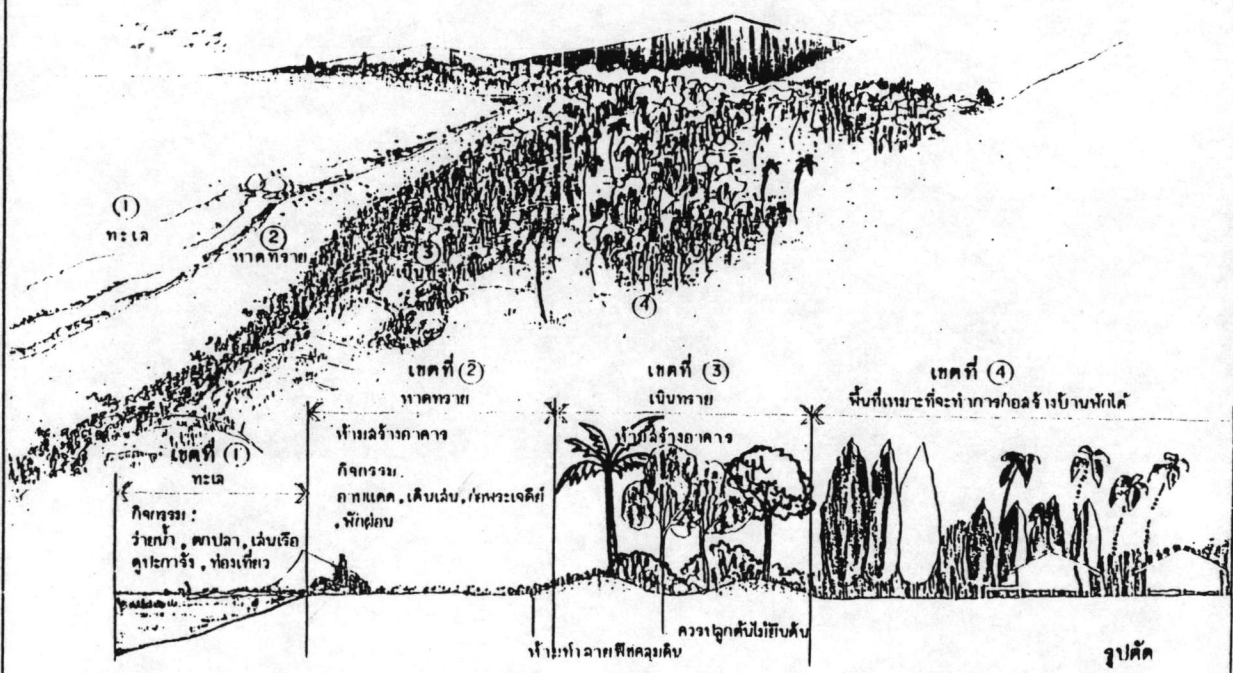
ถนนภายในชุมชนควรปรับปรุงและจัดให้มีไฟฟ้าให้แสงสว่างตามแนวนอน ประปาควรจัดทำสถานีและจัดระบบประปาให้ถูกหลักสุขภาพ

5. แนวทางเสนอแนะพื้นที่เพื่อการท่องเที่ยว

1. ควรจัดให้มีชมรมหรือสมาคม ผู้ประกอบการด้านการให้บริการที่นักบนเกาะโดยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยเป็นผู้ประสานงาน และจัดให้มีการให้ความรู้ ฝึกอบรม และแนะนำในด้านการลงทุนที่ไม่ต้องก่อสร้างอาคารที่หนักเพิ่มขึ้น และ ให้ผู้ประกอบการได้เห็นถึงตัวเลขอัตราห้องพักต่อจำนวนนักท่องเที่ยวที่มีเพียงพอ การลงทุนควรนำไปลงในด้านการเพิ่มหรือยกระดับคุณภาพ หรือ รูปแบบให้เหมาะสมกับเป็นที่ท่องเที่ยวแบบธรรมชาติ และ ส่งเสริมสร้างสิ่งดึงดูดใจนักท่องเที่ยว เพื่อผลประโยชน์แบบยั่งยืน และร่วมประสานให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการในรูปแบบต่างๆ เช่น การให้คำปรึกษาการวางผังบริเวณ การกำจัดขยะ หาแหล่งเงินทุนอัตราดอกเบี้ยถูกในการลงทุนพัฒนาที่มีผลดีต่อสิ่งแวดล้อม หรือ การร่วมจัดกิจกรรมต่าง ๆ กับนักท่องเที่ยว เช่น การปลูกป่า การปลูกต้นมะพร้าวริมทะเล การเก็บขยะ

2. เสนอแนะให้มีการจัดทำผังเฉพาะบริเวณหาดทรายขาวถึงไก่
แม่ ดังนี้

- การใช้พื้นที่ โดยกำหนดเขตการใช้ที่ดินดังนี้

แนวทางการพัฒนาด้านกายภาพอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะช้าง จังหวัดตราด

แสดง	การกำหนดเขตการใช้ที่ดินบริเวณชายทะเล	รูปที่ 6.8
ที่มา	ผู้เฝ้าการพัฒนาการท่องเที่ยวประเภทชายทะเล	มาตราส่วน

เขตที่ 1 เขตทะเล เป็นพื้นที่ในเขตอุทยานแห่งชาติ สำหรับใช้กิจกรรมในการว่ายน้ำ ตกปลา ห้ามทิ้งขยะหรือสิ่งปฏิกูลลงในทะเล ห้ามมีการใช้เรือสกูเตอร์ เรือกล้วยหอม และเครื่องเล่นทางน้ำต่าง ๆ ที่ใช้เครื่องยนต์

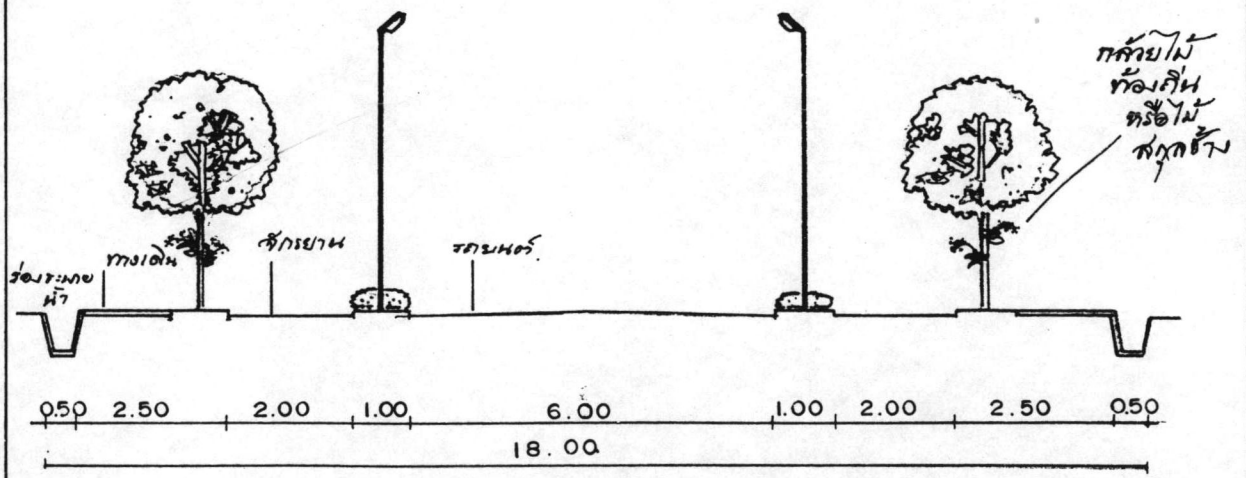
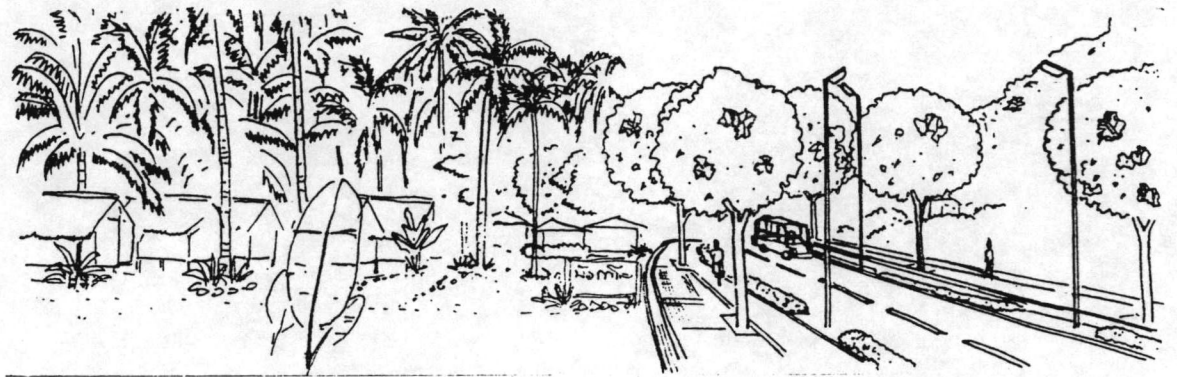
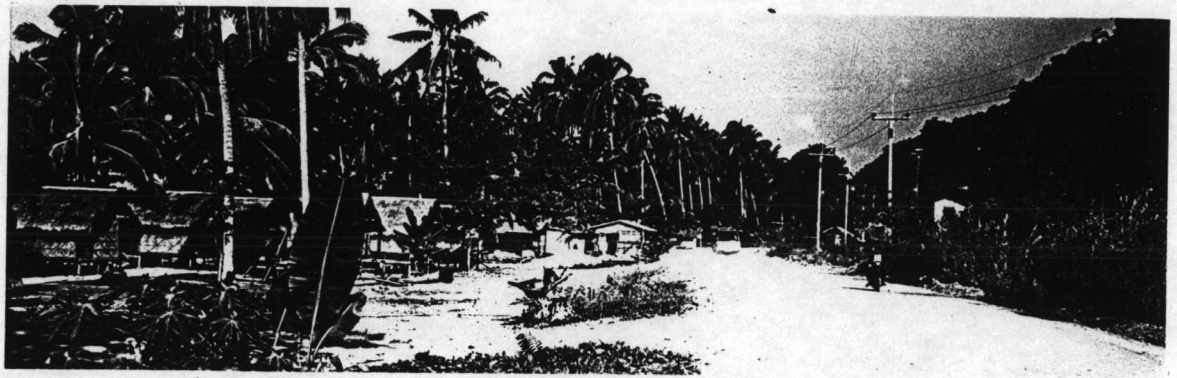
เขตที่ 2 เขตหาดทราย เป็นพื้นที่ในเขตอุทยานแห่งชาติ จนถึงเขตเนินทรายควรมีการปักหลักเขตอุทยานแห่งชาติ และหลักเขตที่ดิน สำหรับใช้กิจกรรม อาบแดด เดินเล่น เล่นทราย นกผ่อน ห้ามมีร้านค้า หาบเร่ แผงลอย หรือรับบริการเร่ต่าง ๆ และห้ามมีการกางร่มขนาดใหญ่และวางเก้าอี้ เตียงผ้าใบ

เขตที่ 3 เขตเนินทราย เป็นเขตที่มีต้นไม้ริมชายทะเลขึ้นอยู่ เช่น มะพร้าว สน หูกวาง ในเขตนี้ควรห้ามการก่อสร้างอาคาร ร้านค้า แผงลอย จัดเป็นพื้นที่ถอยร่นจากแนวเขตอุทยานแห่งชาติ เขตที่ดิน หรือ เขตแนวต้นไม้แถวนอกด้านชายทะเล เพื่อถอยร่นไม่น้อยกว่า 4.00 เมตร ไม่ให้มีการก่อสร้างอันทำให้เกิดทัศนียภาพของชายทะเลอันสวยงาม การใช้กิจกรรมเพื่อการพักผ่อน นอนเล่น นั่งเล่น ห้ามมีการใช้ร่มขนาดใหญ่กาง เป็นเขตที่ควรส่งเสริมและสนับสนุนการปลูกต้นไม้ริมทะเลเช่น มะพร้าว สน เพื่อให้ใช้ร่มเงาของมะพร้าวในการพักผ่อน เป็นไม้กันลม และ เพื่อทัศนียภาพอันสวยงาม

เขตที่ 4 พื้นที่ที่เหมาะสมทำการก่อสร้างได้ โดยให้ยึดถือตามข้อบัญญัติจังหวัดตราดและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ทั้งยังควรส่งเสริมแนะนำรูปแบบของอาคารสิ่งก่อสร้าง ที่นักโดยควรมีรูปแบบที่เหมาะสมกับท้องถิ่น ใช้วัสดุธรรมชาติ เพื่อเป็นสิ่งดึงดูดด้านการท่องเที่ยว และ ให้เหมาะสมกับสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติและบรรยากาศของแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติและทะเล มีการควบคุมการใช้สี สี้อ ป้ายต่าง ๆ จัดให้มีการแนะนำส่งเสริมด้าน สาธารณูปโภคต่าง ๆ เช่น การเดินสายไฟใต้ดิน การจัดสร้างถังเก็บน้ำ การบำบัดน้ำเสีย การจัดทำกระบายน้ำ บ่อดักไขมัน การก่อสร้างเตาเผาขยะขนาดเล็ก ตลอดจนการแนะนำด้านการวางผังในพื้นที่

- ถนน บริเวณถนนสายหลักที่ผ่านควรมีการปรับปรุงและขยายเขตทางให้กว้างเพื่อจัดสร้าง ช่องทางวิ่งสำหรับรถจักรยาน ทางเดินเท้า ปลูกต้นไม้และตกแต่งภูมิทัศน์บริเวณ 2 ข้างทางให้ดูสวยงาม กำหนดระยะถอยร่นของการก่อสร้างอาคาร 5.00 เมตรจากเขตทาง และควรจัดให้มีที่จอดรถโดยสารตามบริเวณที่สำคัญ เช่น ทางเข้าน้ำตก

- ไฟฟ้า ควรปรับปรุงโดยใช้การวางสายใต้ดิน โดยควรเป็นพื้นที่สำคัญอันดับหนึ่งในการจัดโครงการเดินสายใต้ดิน และควรจัดให้มีไฟให้แสงสว่างบริเวณแนวถนนโดยให้มีรูปแบบเสาไฟสวยงามเหมาะสมกับเป็นสถานที่ท่องเที่ยว

แนวทางการพัฒนาด้านกายภาพอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะช้าง จังหวัดตราด

แสดง	แนวทางเสนอแนะปรับปรุงถนน	รูปที่ 6.9
สัญลักษณ์		
ที่มา	มาตราส่วน	

- ควรส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดบริเวณ ตกแต่งภูมิทัศน์ ทำความสะอาดสถานที่ที่พนักงานท่องเที่ยวให้ดูสะอาด และ มีการให้รางวัลสถานที่บริการท่องเที่ยวที่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อม ทั้งจัดให้มีถังขยะ มีหน่วยงานจัดเก็บขยะและจัดให้มีเตาเผาขยะรวมสำหรับแหล่งท่องเที่ยวบริเวณนี้ ทั้งควรจัดให้มีรถจัดเก็บขยะขนาดเล็ก 1 คัน (4 ล้อ) และขนาดกลาง (6 ล้อ) 1 คัน ทั้งมีการจัดเก็บค่าบริการการจัดเก็บขยะ

3. แนวทางเสนอแนะการพัฒนาบริเวณชายทะเลอื่น ๆ โดยจัดให้มีการแบ่งเขตการใช้ที่ดินและมีการควบคุมเช่นเดียวกับบริเวณหาดทรายขาว ถึง ใกล้เคียง

6. แนวทางเสนอแนะพื้นที่เพื่อการสาธารณูปโภค

เป็นพื้นที่เพื่อจัดเป็นแหล่งเก็บน้ำ สถานีประปาชุมชน ตามความเหมาะสมของแต่ละสภาพชุมชนและการใช้กิจกรรมในชุมชน

7. แนวทางเสนอแนะพื้นที่เพื่อจัดปฏิรูปเพื่อการเกษตร

มีการจัดวางผังในพื้นที่ และ จัดเตรียมสาธารณูปโภคให้เหมาะกับการทำการเกษตร ควรส่งเสริมการจัดพื้นที่ตามแนวพระราชดำริ เช่น การจัดให้มีพื้นที่เพื่อเก็บน้ำไว้ใช้ และ ควรส่งเสริมการทำปุ๋ยหมักเพื่อให้เกษตรกรนำเศษวัสดุที่เหลือใช้ทางการเกษตรมาทำปุ๋ยหมัก และเป็น การลดต้นทุนการผลิต และจัดให้มีการส่งเสริมการเพิ่มผลผลิตต่อไร่ การใช้พื้นที่อย่างมีศักยภาพ การจัดการที่ดินเพื่อการเกษตร และการปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตร โดยนำที่ดินของรัฐที่ประชาชนขอใช้ในรูปแบบ รพท.5 ที่มีจำนวนเกิน 50 ไร่ หรือของใช้แล้วแต่มิได้ทำประโยชน์ภายใน 1 ปี นำมาปฏิรูปเพื่อให้มีการใช้พื้นที่ที่เหมาะสมและไม่มากเกินความต้องการ และเพื่อจัดให้กับประชาชนในท้องถิ่นรายอื่นที่ไม่มีที่ทำกินที่ประสงค์จะทำการเกษตรตามที่กฎหมายกำหนด

8. แนวทางเสนอแนะพื้นที่ป่าชุมชนและเพื่อการสำรองไว้ใช้ในอนาคต

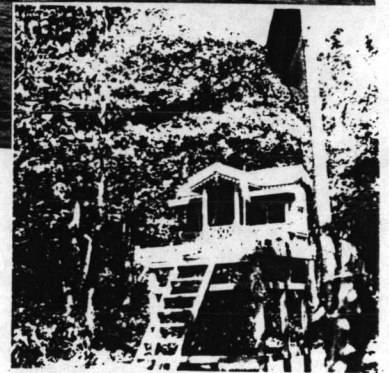
ควรมีการปลูกต้นไม้เพื่อแสดงแนวเขตป่าชุมชน โดยการปลูกต้นหางนกยูงฝรั่ง เพื่อให้ง่ายต่อการสังเกต ทั้งควรมีกฎหมายควบคุมพื้นที่ที่มีอาณาเขตติดป่าชุมชนให้มีระยะถอยร่น 30 เมตร ห้ามปลูกสร้างอาคาร สิ่งก่อสร้าง และ ไม้ยืนต้น

9. แนวทางเสนอแนะพื้นที่ที่มีความสำคัญด้านประวัติศาสตร์

ควรมีการวางผังตกแต่สถานที่ และ ก่อสร้างศาลให้มีรูปแบบสวยงามเหมาะสมกับเป็นสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์

สถานที่ที่มีความสำคัญด้านประวัติศาสตร์ในปัจจุบัน

แนวทางการพัฒนาด้านกายภาพอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะช้าง จังหวัดตราด

แสดง	แนวทางการปรับปรุงพื้นที่ที่มีความสำคัญด้านประวัติศาสตร์
ที่มา	รูปที่ 6.10 มาตราส่วน

6.4.4 แนวทางการควบคุมอาคารสิ่งก่อสร้าง

อาคารสิ่งก่อสร้าง ควรคำนึงถึง รูปแบบ วัสดุก่อสร้างที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ ความหนาแน่น ความสูงที่เหมาะสมในบริเวณต่าง ๆ พื้นที่เว้นว่างและระยะถอยร่นในย่านต่าง ๆ เพื่อให้เกิดทัศนียภาพและสภาพภูมิทัศน์ที่ดี เกิดความประทับใจแก่ผู้มาเยือน และ เกิดเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น ซึ่งการควบคุมอาคารมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ตามข้อบัญญัติจังหวัดตราด ควรเพิ่มเติมโดยจัดให้มีระยะถอยร่นจากแนวชายหาดหรือแนวเขตอุทยานแห่งชาติหรือแนวเขตที่ดินไม่น้อยกว่า 4.00 เมตร ระยะถอยร่นจากเขตทางสายหลักไม่น้อยกว่า 5.00 เมตร และ ระยะถอยร่นจากลำน้ำธรรมชาติ เช่น แม่น้ำ คลอง ลำธาร ฯลฯไม่น้อยกว่า 4.00 เมตรและระยะถอยร่นจากเขตอุทยานแห่งชาติและเขตป่าชุมชนไม่น้อยกว่า 30.00 เมตรห้ามปลูกสร้างอาคาร สิ่งก่อสร้าง และ ไม้ยืนต้น

2. รูปแบบอาคาร ควรมีการควบคุมรูปแบบสถาปัตยกรรมของอาคารสิ่งก่อสร้างให้เหมาะสมกับท้องถิ่นและของประเทศไทย โดยเป็นสถาปัตยกรรมไทย หรือ ไทยประยุกต์ที่ไม่ทำให้เกิดความแตกต่างหรือขัดแย้งกับพื้นที่อย่างชัดเจน โดยมีการส่งเสริมและแนะนำ รูปแบบอาคาร วัสดุก่อสร้างที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่

3. การควบคุมการใช้อาคาร หากมีการจัดทำผังเมืองรวม ควรควบคุมอาคารและกำหนดห้ามใช้อาคารและสิ่งก่อสร้างในพื้นที่เกาะช้างและเกาะต่าง ๆ ในหมู่เกาะช้าง ดังนี้

- ห้ามก่อสร้างอาคารและสิ่งก่อสร้างสูงเกินกว่า 10.00 เมตร และห้ามก่อสร้างอาคารสูงเกิน 2 ชั้น

- ห้ามใช้เพื่อกิจการสถานเริงรมณ์ต่าง ๆ เช่น บาร์ บาร์เบียร์ คาร์เฟ่ คาราโอเกะ อาบอบนวด สถานค้าประเวณี สถานที่เล่นการพนัน ฯลฯ

- ห้ามตั้งโรงงานอุตสาหกรรมทุกชนิด ยกเว้นอุตสาหกรรมในครัวเรือนที่ไม่ก่อให้เกิดปัญหามลพิษ

- ห้ามสร้างอยู่ โรงซ่อมรถ เรือ และเครื่องจักรต่าง ๆ

- ห้ามก่อสร้างอาคารที่มีพื้นที่รวมกันทุกชั้น หรือ ชั้นหนึ่งชั้นใดในหลังเดียวกันเกิน 300 ตารางเมตร ยกเว้นอาคารของทางราชการ

- ห้ามสร้างสถานที่บรรจุก๊าซ และ ที่เก็บก๊าซตามกฎหมายว่าด้วยการบรรจุก๊าซ

- ห้ามสร้างป้ายหรือสื่ออื่นใดที่มีการติดตั้งสูงเกินกว่า 8.00 เมตร
จากระดับดิน และ มีขนาดใหญ่กว่า 9.00 ตารางเมตร

6.4.5 แนวทางการพัฒนาด้านสาธารณูปโภค สาธารณูปการ

1. สาธารณูปโภค

เกาะช้าง

การคมนาคม

- การคมนาคมทางบก (รูปที่ 6.11)

- ถนน แนวทางการเสนอแนะ ควรปรับปรุงพัฒนาถนนสายหลักเดิมที่มีอยู่แล้ว
ที่สภาพถนนเป็นลูกรังไม่สะดวกแก่การใช้งานในบางฤดูกาล โดยปรับปรุงให้สามารถใช้งานได้ทุก
ฤดูโดยการลาดยาง ทั้งยังสามารถลดฝุ่นละอองได้ โดยให้มีผิวจราจรกว้าง 6.00 เมตร มีไหล่
ทางและร่องระบายน้ำ 2 ข้าง กว้างข้างละ 3.00 เมตร รวมความกว้างเขตถนน 12.00
เมตร ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาพภูมิประเทศที่ถนนตัดผ่าน (รูปที่ 6.9) บางแห่งที่ลาดชันมากควรจัดให้มีที่
ป้องกันการชะล้างดินและป้องกันการพังทลายของดินจากน้ำหลาก เช่น ควรปลูกหญ้าแฝกตามแนว
พระราชดำริ ลดการพังทลายของดิน จัดทำกำแพงกันดิน และ ร่องระบายน้ำในพื้นที่ลาดชันเพื่อกัน
การพังทลายของดินและการกัดเซาะของน้ำ และมีระบบป้องกันอุบัติเหตุ เช่น เหล็กกันขอบทาง
และ ป้ายเตือน แนวถนนสายหลักนี้ควรมีการคำนึงถึงสภาพภูมิประเทศ และ สภาพภูมิทัศน์สองข้าง
ทางด้วย โดยบางแห่งควรจัดเป็นจุดชมวิว และมีการจัดภูมิทัศน์ข้างทางด้วย เช่น การปลูกต้นไม้
ให้ร่มเงา 2 ข้างทางในบริเวณท่องเที่ยว ส่วนถนนบริเวณที่ผ่านป่าธรรมชาติควรดำรงค้ำสภาพป่า
ธรรมชาติข้างทางไว้เพื่อให้เป็นธรรมชาติแต่ควรดูแลไหล่ถนนให้สะอาดไม่กรุงรัง การปรับปรุง
พัฒนาควรทำตามแนวถนนเดิมเท่านั้น ไม่จำเป็นต้องทำรอบเกาะเพราะอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติ
อาจทำให้เกิดการทำลายทรัพยากร ซึ่งจากข้อมูลการศึกษาจะพบว่าหมู่บ้านบางแห่งที่จัดให้เป็น
แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ และ เป็นหมู่บ้านชาวประมงจะไม่มีถนนไปถึง ในการเสนอแนะแนวทาง
เห็นควรไม่ต้องตัดถนนไปถึงเนื่องจากต้องการให้เป็นที่ยังเที่ยวแบบธรรมชาติและ การตัดถนนเป็น
ไปด้วยด้วยความลำบากเนื่องจากสภาพภูมิประเทศลาดชันมาก ทั้งประชาชนนิยมใช้การคมนาคม
ทางน้ำเนื่องจากเป็นชาวประมง และแหล่งท่องเที่ยวที่มีอยู่สามารถเปิดบริการเฉพาะในฤดูร้อน
เท่านั้น ในฤดูฝนปิดบริการเนื่องจากมีมรสุม และ ไม่เป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยว อีกทั้งมีเส้นทาง
เดินธรรมชาติที่รัดเลาะตามแนวป่ามายังหาดไก่อ้น้และชุมชนสลักเพชรได้ แต่เส้นทางที่นิยมคือเดิน
มาหาดไก่อ้น้เนื่องจากข้ามเขาที่สูงน้อยกว่า

สภาพถนน

ถนนบริเวณผ่านป่าควรปรับปรุงและดูแลไหล่ทางอยู่เสมอ

แนวทางการพัฒนาด้านกายภาพอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะช้าง จังหวัดตราด

แสดง	แนวทางปรับปรุงถนน	รูปที่ 6.11
ที่มา		มาตราส่วน

บริเวณแนวถนนที่ผ่านแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมสูง คือบริเวณหาดทรายขาว ถึง หาดไถ่แก้ว ควรออกแบบเขตทางให้กว้างเพื่อการจัดภูมิทัศน์บริเวณเส้นทาง โดยสภาพภูมิประเทศ เอื้ออำนวยเนื่องจากเป็นพื้นที่ค่อนข้างราบและบางแห่งมีลาดเทเล็กน้อย และเป็นย่านท่องเที่ยว หากมีการจัดภูมิทัศน์ตามแนวถนนบริเวณนี้จะช่วยเพิ่มบรรยากาศในแหล่งท่องเที่ยวได้อย่างสวยงาม และตอบสนองต่อการใช้กิจกรรมของนักท่องเที่ยว โดยควรมีช่องทางจักรยาน ทางเดินเท้าสำหรับ นักท่องเที่ยวที่นิยมเดินเท้า การปลูกพืชพรรณ 2 ข้างทาง และ การตกแต่งภูมิทัศน์อื่น ๆ เช่น ไฟให้แสงสว่าง ถึงขยะ ฯลฯ เพื่อให้เหมาะสมกับเป็นที่ท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมสูง

บริเวณแนวถนนที่ผ่านย่านชุมชน ควรมีการออกแบบให้เหมาะสมกับสภาพการใช้งานใน แหล่งชุมชนของหมู่บ้านต่าง ๆ

ถนนสายรอง ที่แยกเข้าตามชุมชนต่าง ๆ เนื่องจากสภาพเดิมเป็นถนนคอนกรีตเป็น บางช่วงในบางพื้นที่ ควรปรับปรุงให้เป็นถนนคอนกรีตให้เชื่อมบรรจบกันได้หมดกับถนนสายหลักและ ควรจัดทำร่องระบายน้ำข้างทางและไหล่ทางสำหรับเป็นทางเดินเท้าในบางบริเวณที่สามารถทำได้ ส่วนบริเวณใดที่เป็นชุมชนหนาแน่นมาก อาคารบ้านเรือนและร้านค้าอยู่ชิดติดแนวถนนเดิม ยากต่อ การขยายผิวจราจรเห็นควรให้ปรับปรุงผิวจราจรแต่ความกว้างเท่าเดิม ถนนใดที่บางส่วนเป็น คอนกรีตในชุมชนเห็นควรให้ปรับปรุงเป็นคอนกรีตให้เชื่อมถึงกัน ชุมชนใดเป็นถนนลูกรังให้ปรับปรุง เป็นถนนลาดยางและให้เชื่อมกับถนนสายหลัก เหตุผลที่เลือกถนนลาดยางเนื่องจากใช้งบประมาณ ถูกกว่าและการจราจรบนเกาะมีจำนวนยานพาหนะไม่มาก เพื่อเป็นการไม่สิ้นเปลืองงบประมาณ

ทางเดินธรรมชาติ ในพื้นที่ชุมชนที่มีการใช้งานมากควรปรับปรุงให้เป็นพื้นทางเท้าถาวร โดยมีความกว้าง 1.00-2.00 เมตร ขึ้นอยู่กับสภาพความเหมาะสมของพื้นที่ที่เอื้ออำนวยส่วนทาง เดินเท้าธรรมชาติในแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นธรรมชาติ เช่น ทางเข้าน้ำตก ควรปรับปรุงให้ เหมาะสมและกลมกลืนกับสภาพธรรมชาติ ให้สะดวกในการใช้งาน แต่ไม่ควรให้เกิดความรู้สึก ขัดแย้งกับสภาพแวดล้อมมากนัก

- การขนส่ง

ควรจัดให้มีรถโดยสารประจำทาง ให้บริการในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยม สูงวิ่งระหว่าง อ่าวสัปรด - หาดไถ่แก้ว โดยเป็นรถมินิบัสขนาดเล็กให้บริการเป็นเวลาโดยสัมพันธ์ กับเวลาของเรือที่ให้บริการแล่นระหว่างท่าเรือแหลมงอบ-อ่าวสัปรด ซึ่งหากปรับปรุงถนนให้ดี แล้วสามารถให้บริการได้โดยสะดวกทุกฤดูกาล และ ในอนาคตอาจสามารถพัฒนาเป็นรถที่ใช้ พลังงานไฟฟ้าได้จะยิ่งเหมาะสม เนื่องจากช่วยลดมลภาวะและควรมีจุดคอยรถในบริเวณต่าง ๆ

ที่สำคัญเพื่อบริการแก่นักท่องเที่ยว ประชาชนท้องถิ่นที่เดินทางไปท่าเรือ ที่พัก และแหล่งท่องเที่ยว หรือชุมชนในบริเวณระหว่างเส้นทาง ตัวถังรถควรมีการออกแบบให้สวยงามเหมาะสมกับเป็นรถบริการในแหล่งท่องเที่ยวเช่นเดียวกับกรณีศึกษา เกาะลังกาวิ การดำเนินการและการจัดระบบ ควรขึ้นอยู่กับองค์กรท้องถิ่นและการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เพื่อควบคุมการให้บริการและควรมี การให้บริการที่ดีและเพียงพออันเป็นการจูงใจให้ประชาชน และ ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว ไม่จำเป็นต้องมีรถส่วนตัวเพื่อไม่ให้มีจำนวนยานพาหนะบนเกาะมากเกินไป

- ควรมีการควบคุมปริมาณรถ ความเร็ว มลภาวะ และมีการจัดเก็บค่าธรรมเนียม การใช้รถยนต์บนเกาะโดยหน่วยงานท้องถิ่น เพื่อนำค่าธรรมเนียมที่เก็บจากการใช้รถมาพัฒนาท้องถิ่น และใช้พัฒนาถนน การควบคุมปริมาณรถบนเกาะที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นควรใช้มาตรการจูงใจ โดยทำ ให้ประชาชน และ นักท่องเที่ยว นิยมใช้การขนส่งมวลชนโดยสารที่มีให้บริการในอัตราต่ำ บริการดี และ คิดค่าธรรมเนียมการใช้รถโดยสารราคาสูงทำให้ไม่คุ้มกับการใช้รถส่วนตัว หรือ ให้เกิดความยุ่งยากแก่การใช้รถใช้เองโดยหน่วยงานที่อยู่ในเขตอุทยานห้ามรถส่วนตัวแล่น ทำให้เกิด การจำกัดพื้นที่ในการใช้รถ และ เกิดความไม่คุ้มทุนในการลงทุนมีรถส่วนตัว การควบคุมปริมาณรถ และสภาพรถ ควรขึ้นอยู่กับหน่วยงานท้องถิ่นในพื้นที่เพื่อให้มีข้อมูลที่ชัดเจนและสะดวกแก่การควบคุม

- การคมนาคมทางน้ำ

- เรือโดยสาร แนวทางการพัฒนา

เรือโดยสารเพื่อการท่องเที่ยวและขนส่ง ควรจัดให้มีเรือเฟอรี่สำหรับโดยสารเพื่อ บริการนักท่องเที่ยว และประชาชนท้องถิ่น ในการรองรับการเติบโตทางการท่องเที่ยวและเพื่อ การประหยัดเวลาในการเดินทาง ทำให้เกิดความสะดวกสบายแก่นักท่องเที่ยว โดยวิ่งระหว่าง ท่าเรือแหลมงอบ ถึง ท่าเรืออ่าวสัปรด ซึ่งสามารถแล่นได้ตลอดทั้งปี และควรจัดให้มีเรือเฟอรี่ วิ่งเพื่อชมทัศนียภาพรอบเกาะช้าง โดยวิ่งระหว่าง ท่าเรืออ่าวสัปรด-รอบเกาะช้าง ในช่วงที่ นักท่องเที่ยวนิยมเดินทางมาท่องเที่ยว ยกเว้นในฤดูฝนเนื่องจากมีมรสุมทำให้ท้องทะเลในช่วงนี้ ไม่สวยและนักท่องเที่ยวลดน้อยลง ส่วนในชุมชนต่าง ๆ และหมู่เกาะที่มีเรือวิ่งระหว่างชุมชนต่าง ๆ บนเกาะช้างเดิมที่ใช้เรือประมงดัดแปลงควรมีการปรับปรุงให้ดีขึ้น และ ควรคำนึงถึงด้านความ ปลอดภัย เช่น การจัดให้มีชูชีพขึ้นสำหรับผู้โดยสารตามจำนวนผู้โดยสาร การจำกัดปริมาณการ บรรทุก และ เรือโดยสารทุกประเภทควรขึ้นทะเบียนและอยู่ในความดูแลขององค์กรท้องถิ่นที่ ประกอบด้วยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ เช่น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย กรมเจ้าท่า หน่วยงานอุทยานแห่งชาติ องค์กรท้องถิ่นที่บริหารจัดการในพื้นที่ ฯลฯ หรือ จัดเป็นกลุ่ม ชมรม

ร่วมกับการท่องเที่ยวและให้บริการในการท่องเที่ยวตามหมู่เกาะต่าง ๆ ในเขตอุทยาน โดยมีทั้งแบบประจำและแบบจ้างเหมา ทั้งมีการกำหนดตารางเวลาเดินเรือ และ ควบคุมปริมาณนักท่องเที่ยวให้ผ่านจุดขายตั๋วเพียงแห่งเดียว โดยความควบคุมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

- เรือเร็วต่าง ๆ ที่ใช้ในทะเลเขตอุทยานควรมีการควบคุม การขอใช้ ข้อกำหนดในการใช้ และไม่ควรถูกภาคเอกชนมีใช้ในน่านน้ำเขตอุทยานแห่งชาติเพื่อไม่ให้กระทบด้านการท่องเที่ยวโดยรวม

- สกุดเตอร์ เรือกล้วยหอม เรือถีบ และ เครื่องเล่นทางน้ำที่ใช้เครื่องยนต์ ในทั้งสภาพปัจจุบันในพื้นที่ยังไม่มีปรากฏในการใช้ และมีประกาศของอุทยานแห่งชาติควบคุมไว้แล้ว ซึ่งควรควบคุมอย่างจริงจังต่อไป เพราะจากกรณีศึกษาในพื้นที่เกาะเสม็ดได้มีประกาศของอุทยานแห่งชาติในการห้ามใช้แต่ยังพบเห็นได้ทั้งอยู่ใกล้กับสำนักงานอุทยานแห่งชาติเกาะเสม็ดด้วย

- เรือต่าง ๆ ที่ควรจัดให้มีสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น

- เรือฉุกเฉิน ในกรณีมีเหตุฉุกเฉินสำหรับรับส่งผู้ป่วยเร่งด่วนหรือกู้ภัย
- เรือดับเพลิง
- เรือพยาบาล โดยจัดให้มีเครื่องมือตรวจรักษาและมียาสำหรับออกปฏิบัติการตรวจประชาชนทุกเดือนโดยให้มีแพทย์และพยาบาลเดินทางไปกับเรือตามชุมชนต่าง ๆ บนหมู่เกาะ

- เรือจัดเก็บขยะในทะเล

- เรือกำจัดคราบน้ำมัน

- ทำเรือ ควรมีการปรับปรุงทำเรืออ่าวลัปรด เป็นทำเรือถาวรให้มีรูปแบบอาคารทางสถาปัตยกรรมที่สวยงามเหมาะสมกับท้องถิ่น และ ควรจัดเป็นทำเรือเพื่อการท่องเที่ยว ศูนย์กลางของเกาะช้างเนื่องจาก เป็นพื้นที่บริการด้านการท่องเที่ยวและศูนย์ราชการ ทั้งเป็นศูนย์รวมก่อนเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมสูง และสามารถเดินทางได้ทุกฤดูกาลซึ่งทำเรืออ่าวลัปรดควรใช้เป็น ทำเรือเฟอร์รี่เพื่อข้ามไป-กลับชายฝั่งแหลมงอบ ทำเรือสำหรับเที่ยวชมหมู่เกาะต่าง ๆ ในเขตอุทยาน และ เป็นที่ติดต่อเรือเพื่อค้ำน้ำหรือเที่ยวชมประกว้างภายใต้การควบคุมของอุทยานแห่งชาติ การท่องเที่ยว และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

ทำเรืออื่น ๆ ตามชุมชนท้องถิ่นที่มีผู้ใช้มากควรมีการปรับปรุงและดูแลให้ปลอดภัยและมั่นคงอยู่เสมอเพื่อให้เหมาะแก่การใช้สอยของประชาชน

- ไฟฟ้า ควรใช้ระบบวางสายไฟใต้ดินเพื่อความเหมาะสมทางทัศนียภาพในแหล่งท่องเที่ยวแบบธรรมชาติและไม่ให้เกิดสิ่งรบกวนสายตาแต่เนื่องจากการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคได้ปักเสาขนาดสายแล้ว จึงเห็นควรเสนอเป็นแผนดำเนินงานในโอกาสต่อไป โดยขั้นแรกทำเฉพาะบริเวณแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมสูงก่อน เช่น ระหว่างอ่าวสัปรด ถึง ใกล้เคียง ส่วนบริเวณอื่นให้จัดทำเป็นแผนขั้นต่อไป ทั้งควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ในส่วนของเอกชนใช้ระบบสายไฟใต้ดินด้วยในพื้นที่ของเอกชนตามแหล่งท่องเที่ยว ที่นักท่องเที่ยว ซึ่งส่วนใหญ่ เอกชนดำเนินการอยู่แล้วและควรมีไฟให้แสงสว่างในเวลากลางคืนบริเวณเส้นทางในย่านชุมชนและแหล่งท่องเที่ยว

- น้ำใช้

ควรมีการวางแผนและบริหารแหล่งน้ำดังนี้

1. ใช้พื้นที่ป่าในเขตอุทยานแห่งชาติ 404.8 ตารางกิโลเมตรเป็นแหล่งต้นน้ำ และเก็บน้ำในลักษณะน้ำซับและน้ำใต้ดิน โดยการอนุรักษ์และรักษาพื้นที่ป่าในเขตอุทยานแห่งชาติไว้ทั้งหมด

2. แหล่งเก็บน้ำเพื่อการเกษตร โดยใช้แนวทางทฤษฎีใหม่ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาประยุกต์ใช้ โดยส่งเสริมให้พื้นที่เก็บน้ำ 30 ไร่ เชื้อพันธ์ของพื้นที่ทำการเกษตรในแต่ละพื้นที่ โดยเฉพาะการทำเกษตรประเภทที่ต้องการน้ำตลอดปีในพื้นที่ 2,350 ไร่ที่เป็นสวนทุเรียนและสวนผลสม เกษตรกรควรมีแหล่งเก็บน้ำของตนเองโดยใช้พื้นที่ 30 ไร่ เชื้อพันธ์ของพื้นที่ทำอ่างเก็บน้ำ ซึ่งจะได้พื้นที่เก็บน้ำรวมประมาณ 705 ไร่ โดยคิดจากปริมาณพื้นที่การเกษตรที่จำเป็นต้องใช้น้ำตลอดทั้งปี และ ควรให้มีปริมาณน้ำที่จัดเก็บเพื่อการเกษตรจำนวน 338,400 ลูกบาศก์เมตร ตามการวิเคราะห์ในบทที่ 5

3. จัดทำแหล่งเก็บน้ำสำหรับชุมชน โดยจัดทำเป็น ฝ่าย อ่างเก็บน้ำ เพื่อไว้ใช้สำหรับชุมชนต่าง ๆ ในการจัดสร้างควรพิจารณาจากบริเวณที่เหมาะสมทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาพภูมิประเทศ ทรัพยากรชั้นความสูง และ สิทธิการครอบครอง เพื่อไว้สำรองใช้ในฤดูแล้ง โดยควรเก็บน้ำให้ได้เพื่อรองรับจำนวนผู้ใช้ในท้องถิ่น นักท่องเที่ยว ในอนาคตที่พื้นที่มีศักยภาพที่เหมาะสมในการรองรับและควรให้กระจายไปตามชุมชนต่าง ๆ ตามการกระจายตัวของชุมชน ขนาด ประเภทและการใช้กิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน

โดยเฉพาะ บริเวณแหล่งท่องเที่ยวต้องเตรียมน้ำไว้สำหรับบริการนักท่องเที่ยวโดยเฉพาะในฤดูร้อนที่นักท่องเที่ยวนิยมมาท่องเที่ยวมากกว่าฤดูอื่น ทั้งการจัดเก็บน้ำที่มีมากในฤดูฝนเกิดการใช้ทรัพยากรน้ำที่ไม่สูญเปล่าและทำให้แหล่งท่องเที่ยวประเภทน้ำตกและลำธารธรรมชาติมี

น้ำไหลรินในฤดูร้อนด้วยเนื่องจากไม่ถูกนำน้ำจากธรรมชาติไปใช้มากในฤดูร้อน

4. แหล่งเก็บน้ำสำหรับครัวเรือน เช่น ในระเวกบ้านหรือในสถานบริการเพื่อการท่องเที่ยว โดยรวมกลุ่มบ้าน ผู้ประกอบการท่องเที่ยวที่อยู่ใกล้กัน จัดทำอ่างหรือบ่อเก็บกักน้ำไว้ใช้ในฤดูแล้ง และ ควรส่งเสริมให้ทุกครัวเรือนมีที่เก็บน้ำสำหรับแต่ละครัวเรือนโดยจัดทำเป็นบ่อหรือถังเก็บน้ำ

5. ในกรณีน้ำเพื่ออุปโภคและบริโภคเดิมที่มีระบบประปาอยู่แล้ว ควรมีการจัดทำระบบกรองน้ำและปรับปรุงน้ำให้ถูกหลักสุขาภิบาลเพื่อให้ น้ำสะอาด

- การสื่อสาร ได้แก่

1. โตรศน์ท์ ควรมีการเพิ่มเลขหมายให้เพียงพอต่อความต้องการของชุมชน และแหล่งท่องเที่ยว ทั้งควรจัดให้มีโทรศน์ท์สาธารณะกระจายในแหล่งท่องเที่ยว และทุกชุมชน

2. ไปรษณีย์ ควรมีการเพิ่มการให้บริการโดยเฉพาะในย่านท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศนิยมและมาพักหลายวัน ทั้งรูปแบบตู้ไปรษณีย์ควรมีการออกแบบเฉพาะพื้นที่

2. สาธารณูปการ

หน่วยงานต่าง ๆ ที่ควรจัดให้มีคือ

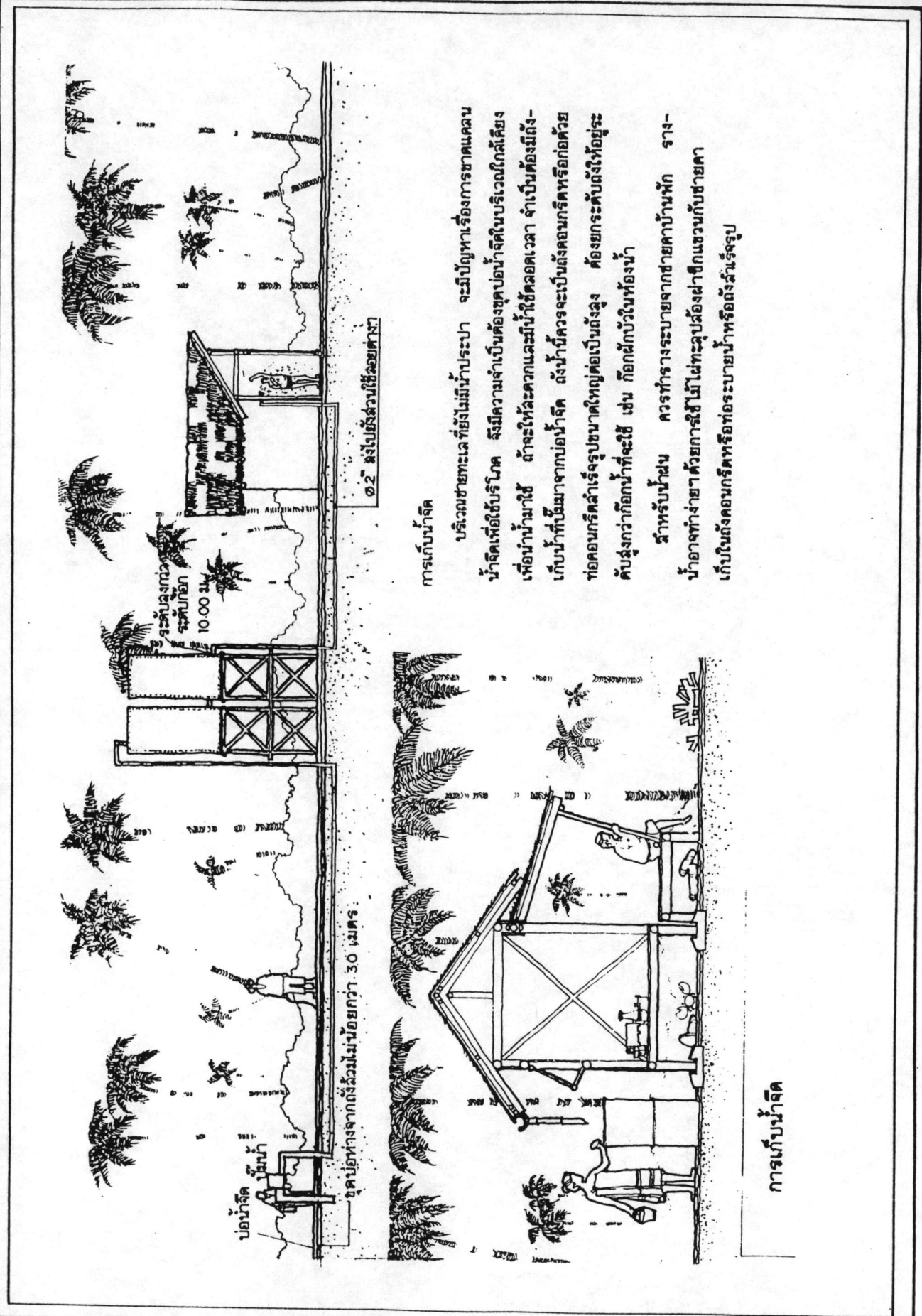
- ที่ทำการกิ่งอำเภอเกาะช้าง ควรจัดสร้างบริเวณศูนย์ราชการในพื้นที่อำเภอสำปรด

- องค์กรในการบริหาร จัดการในการพัฒนาเกาะช้างและหมู่เกาะช้าง ควรจัดสร้างบริเวณศูนย์ราชการในพื้นที่อำเภอสำปรด

- สถานีตำรวจในปัจจุบันที่มีสถานีกระจายอยู่นับว่าเป็นสิ่งที่ดีเพื่อการให้บริการและควรมีป้อมตำรวจย่อยกระจายอยู่ทุกหมู่บ้าน ส่วนในแหล่งท่องเที่ยว และ บริการนักท่องเที่ยวควรจัดให้มีสถานีตำรวจเพื่อการท่องเที่ยวโดยในแหล่งท่องเที่ยว ให้เป็นสถานีย่อยของตำรวจท่องเที่ยวและมีสำนักงานตำรวจท่องเที่ยวอยู่ที่พื้นที่บริการและสถานที่ราชการ

- โรงเรียน ควรปรับปรุงและขยายถึงระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนวัดคลองนนทรี หมู่ที่ 2 ตำบลเกาะช้าง บริเวณชุมชนท่าด่านใหม่เพราะเป็นชุมชนใหญ่ เดินทางได้สะดวกทุกฤดูกาลและควรมีหอพักสำหรับนักเรียนจากหมู่บ้านอื่น

- โรงพยาบาล ควรสร้างที่อำเภอสำปรดสามารถให้บริการได้ทั้งประชาชนในท้องถิ่นและนักท่องเที่ยว ทั้งยังเดินทางได้ทุกฤดูกาลและไม่ไกลจากฝั่งมากนักและควรมีเรือเร็ว

บริเวณชายทะเลที่ยังไม่มีประปา จะมีปัญหาเรื่องการขาดแคลนน้ำจืดเพื่อใช้บริโภค จึงมีความจำเป็นต้องขุดบ่อน้ำจืดในบริเวณใกล้เคียงเพื่อนำน้ำมาใช้ ถ้าจะให้สะดวกและมีน้ำใช้ตลอดเวลา จำเป็นต้องมีการเก็บน้ำที่ขุดมาจากบ่อน้ำจืด ถังน้ำที่ควรจะเป็นถังคอนกรีตหรือก้อดด้วยท่อคอนกรีตสำเร็จรูปขนาดใหญ่ต่อเป็นถังสูง ต้องยกระดับถังให้สูงกว่าระดับสูงกว่าก้อดน้ำที่จะใช้ เช่น ก้อดฝักบัวในห้องน้ำ

สำหรับบ้านชนบท ควรทำรางระบายน้ำจากชายคาบ้านหัก รางน้ำจากทำง่ายด้วยกาอี้ไม้ไผ่ที่ผูกปล้องผ่าซีกแหว่งกับชายคาเก็บในถังคอนกรีตหรือท่อระบายน้ำหรือถังรับน้ำหรือถังรับน้ำ

แนวทางการพัฒนาค้านกายภาพอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะช้าง จังหวัดตราด

แสดง		รูปที่ 6.12
ที่มา	คู่มือการพัฒนาการท่องเที่ยวประเภทชายทะเล	มาตราส่วน

ไว้เพื่อเจ็บป่วยเกินความสามารถจึงส่งข้ามมาตัวจังหวัด

- หน่วยอุทยานควรวัดให้มีครบตามแผนอุทยานแห่งชาติ

เกาะอื่น ๆ เนื่องจากเป็นเขตของอุทยานควรมีการจัดตั้งหน่วยงานของอุทยานตามแผนของอุทยานแห่งชาติ

6.5 แนวทางการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม

6.5.1 แนวทางเสนอแนะการกำจัดขยะมูลฝอย

บริเวณชุมชนและแหล่งท่องเที่ยว ควรมีระบบกำจัดขยะแบบเตาเผาขยะแยกกระจายไปตามชุมชนต่าง ๆ และ แหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ โดยจัดเตรียมให้เพียงพอต่อการรองรับของพื้นที่และหาที่ตั้งที่เหมาะสมโดยคำนึงถึง ทิศทางลม การเข้าถึง และทัศนียภาพในการมองเห็น และ จัดระบบจัดเก็บแยกกระจายไปตามพื้นที่ชุมชนต่าง ๆ และ แหล่งท่องเที่ยว ทั้งควรวัดให้มีถังรองรับขยะมูลฝอยโดยมีการออกแบบถังขยะให้เหมาะสมกับพื้นที่ และมีเจ้าหน้าที่พร้อมเครื่องมือในการบริการจัดเก็บโดยนำไปกำจัดแยกไปตามชุมชน หรืออาจจ้างเหมาชาวบ้านในแต่ละชุมชนในการดำเนินการภายใต้การดูแลของหน่วยงานที่รับผิดชอบ ทั้งควรมีการจัดเก็บค่าบริการโดยมีอัตราการจัดเก็บเฉพาะของแต่ละชุมชน และส่งเสริมให้มีการแยกขยะ และ รับซื้อขยะโดยมีหน่วยงานรับซื้อเพื่อเป็นการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด และ ไม่ให้ขยะมีจำนวนมาก ทั้งสถานศึกษาและพัฒนากรควรส่งเสริมให้มีการแปรรูปวัสดุเหลือใช้มาทำประโยชน์ หรือจัดทำเป็นของที่ระลึกในการท่องเที่ยวเกาะช้าง ซึ่งเป็นพื้นที่ท่องเที่ยวแบบธรรมชาติโดยการฝากขยะ หรือ สิ่งเหลือใช้ให้กับนักท่องเที่ยวนำกลับไปซึ่งขยะหรือสิ่งเหลือใช้นั้นแปรรูปให้ดูสวยงาม เช่น นำขวดน้ำพลาสติกมาตัดแปลง เป็นรูปช้าง และ ถือว่าเป็นบัตรโดยสารเรือขากลับจากเกาะช้างส่วนขาไปจากแหลมงอบไปเกาะช้างบัตรโดยสารทำจากวัสดุย่อยสลายง่าย เช่น กระดาษ

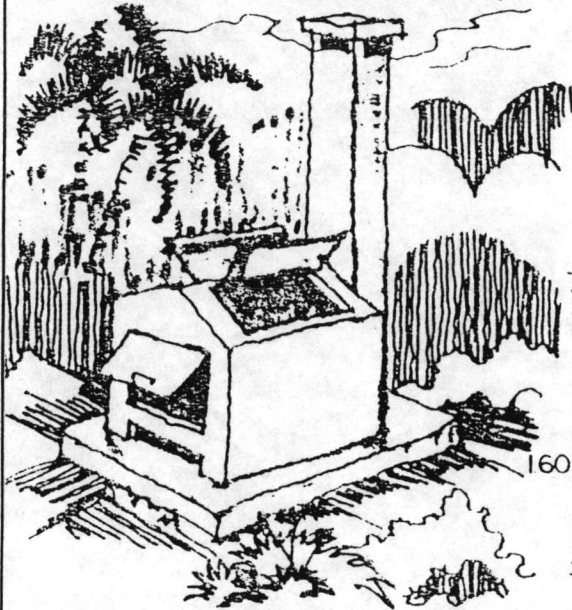
สำหรับผู้ประกอบการที่อยู่ห่างไกลควรวัดสร้างเตาเผาขยะขนาดเล็กและมีจัดการอย่างมีประสิทธิภาพและควรมีการแนะนำชาวบ้านที่ไม่ได้อยู่ในชุมชนให้มีการกำจัดขยะอย่างถูกวิธี เช่น การแยกขยะ ขุดหลุมเผา การทำปุ๋ยหมัก

6.5.2 แนวทางเสนอแนะการบำบัดน้ำเสีย

1. ควรให้ทุกบ้านเรือนในชุมชน และ สถานประกอบการทุกแห่งติดตั้งระบบบำบัดน้ำเสีย ได้แก่ ระบบบ่อเกรอะ บ่อซึม บ่อบำบัดสำเร็จรูป และ ต้องมีบ่อตกไขมันในกิจการ

เกาะเผาที่ทำสายชยะ

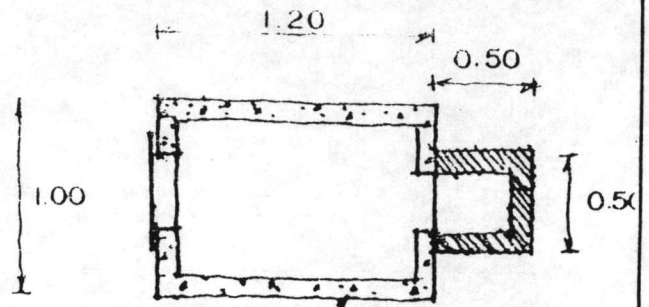
การเผาชยะควรเผาให้ไกลจากลว่น
ของที่พัก เพื่อไม่ให้กลิ่นหรือ
ควันไฟกวนที่พัก
ที่เผาอาจทำง่าย ๆ โดยใช้ถังด้วม
กลม ๑ 1.20 ม. วางบนดินแล้วเผา

เมื่อกำการเผาทำลายแล้ว ควรเอาเศษ
ที่เหลือไปฝังเพื่อไม่ให้เป็นปอเกิดของ
เชื้อโรค แต่ควรจะฝังให้ห่างจากที่
พักและร่องน้ำอย่างน้อย 20 ม.
เพื่อความปลอดภัยให้เรียบร้อย

แบบขยายที่เผาชยะมาตรฐาน

ค.ล.ล. ทน 0.10

ปล่องควันก่ออิฐทนไฟ

ที่ใส่ประตูเหล็ก

0.40

1.00

3.00

ตะแกรงเหล็ก

ฐาน ค.ล.ล. ทน 0.15

ที่เผาชยะแบบมาตรฐาน

วัสดุทำด้วยค.ล.ล. ทน 0.10 บนฐาน
ค.ล.ล. ทน 0.15 ช่างบนมีฝาที่ใส่ชยะ
ด้านข้างมีที่ก่อไฟและที่เอาถ่านออก

แนวทางการพัฒนาด้านกษัตริย์พฤษภาคมแห่งชาติหมู่เกาะช้าง จังหวัดตราด

แสดง

ที่มา

คู่มือการพัฒนาการท่องเที่ยวประเภทชายทะเล

รูปที่ 6.13

มาตราส่วน

ประเภทร้านค้า ร้านอาหาร และห้ามทำการระบายน้ำเสียลงแหล่งน้ำ คลอง ทะเล โดยเด็ดขาด

2. ควรมีการศึกษาออกแบบ และ จัดสร้างการระบายน้ำทิ้งรวมของชุมชน แหล่งท่องเที่ยว จัดให้มีการระบายน้ำเพื่อระบายน้ำโดยแบ่งเป็น 2 ระบบ คือ

- การระบายน้ำธรรมชาติจากน้ำที่เกิดจากฝนตก เช่น น้ำจากผิวดิน น้ำจากการไหลบ่า ควรจัดให้มีร่องระบายน้ำ เพื่อป้องกันการกัดเซาะ และการพังทลายของดิน

- การระบายน้ำเสียจากครัวเรือน และอาคารต่าง ๆ ไม่ควรระบายลงยังแหล่งน้ำธรรมชาติโดยตรง เนื่องจากส่วนใหญ่ใช้แหล่งน้ำธรรมชาติเป็นที่ส่งน้ำเพื่อการใช้อุปโภคและบริโภค ควรมีการบำบัดน้ำเสียก่อนปล่อยลงสู่ร่องระบายน้ำธรรมชาติ

6.5.3 แนวทางเสนอแนะด้านทรัพยากรธรรมชาติ

1. ป่าไม้และสัตว์ป่า

- ในเขตอุทยานแห่งชาติ ให้กวดขันป้องกันการบุกรุกตัดไม้ทำลายป่า และการใช้พื้นที่โดยเคร่งครัด

- นอกเขตอุทยานแห่งชาติ ที่มีสภาพป่าค่อนข้างสมบูรณ์ถึงสมบูรณ์และไม่มีการถือครองที่ดินโดยถูกต้องให้จัดเป็นเขตป่าชุมชนและส่งเสริมสนับสนุนการปลูกป่า การปลูกสร้างสวนป่า

2. ทรัพยากรแร่

- ห้ามมีการเก็บแร่ชาติ หิน ทราช ทั้งในพื้นที่อุทยานแห่งชาติ และนอกเขตอุทยานแห่งชาติ

3. ประการัง

- จัดทำหุ่นลอยเพื่อหมายแนวเขตให้ชัดเจน

- กำหนดห้ามเรือเข้าไปในพื้นที่ประการัง

- จัดอบรมและเผยแพร่การอนุรักษ์ แนวทางปฏิบัติในการท่องเที่ยว

- สำรวจและควบคุมดูแลอย่างต่อเนื่อง

6.5.4 พืชพรรณ ส่งเสริมให้มีการปลูกและอนุรักษ์ต้นมะพร้าวที่ขึ้นริมชายทะเลหรือต้นไม้เดิมที่มีขึ้นบริเวณชายหาด เช่น หูกวาง สนทะเล เนื่องจากเป็นไม้ทนเค็ม ช่วยป้องกันลมและให้ร่มเงาบริเวณชายหาด โดยเฉพาะบริเวณที่นักท่องเที่ยวใช้บริการนักท่องเที่ยว ส่งเสริมแนะนำให้ใช้ร่มเงาของต้นไม้ในท้องถิ่นดีกว่าการใช้ร่มกางริมชายหาด ทั้งยังทำให้เกิดผลดีต่อทัศนียภาพที่เหมาะสมกับการเป็นที่พักและที่ท่องเที่ยวตามธรรมชาติ

แนวทางการพัฒนาด้านกายภาพอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะช้าง จังหวัดตราด

แสดง	ร่องระบายน้ำข้างถนนแบบเปิด	รูปที่ 6.15
ที่มา	มาตราส่วน	

6.5.5 การใช้กิจกรรมในพื้นที่

- ห้ามมิให้มีเรือสกตเตอร์ เรือกล้วยหอม เรือเร็ว สก๊อตแลนด์ในเขตทะเลของอุทยานและควรตรวจจับอย่างจริงจัง
- การใช้เสียง ห้ามการใช้เสียงหรือเครื่องกระจายเสียงที่ตั้งรกราก อันเป็นการทำลายสภาพธรรมชาติ
- ห้ามการการใช้ร่ม การใช้สี ป้ายหรือสื่อต่าง ๆ ที่ทำลายสภาพแวดล้อม
- ห้ามให้มีกิจกรรมที่ทำลายแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ เช่น สถานเริงรมณ์ บาร์ บาร์เบียร์ อาบอบนวด คาราโอเกะ การค้าประเวณี ดิสโก้ คาเฟ่ ตลอดจนการให้บริการตามชายหาด เช่น การนวด ทำเล็บ หายแร่ และอื่น ๆ อันทำให้เกิดผลกระทบต่อแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ
- ควรจัดให้มีการแนะนำ ส่งเสริมหรือมีบริการของหน่วยงานที่รับผิดชอบในพื้นที่ในการให้บริการออกแบบ วางผัง อาคารสถานที่ วัสดุประดับบริเวณ ป้ายและอื่นๆเพื่อบริการประชาชน และเป็นการป้องกันผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม ทั้งควรอำนวยความสะดวกพิเศษเมื่อแบบที่ผ่านการออกแบบโดยหน่วยงานนี้ประชาชนนำไปยื่นของอนุญาตก่อสร้างจะสะดวก และรวดเร็ว

6.6 แนวทางการการจ้ดองค์กร การบริหารจัดการ และ กฎหมาย

การเสนอแนะแนวทางการบริหารและจัดการ

6.6.1 ให้ความสำคัญและมีการประชาสัมพันธ์ เพื่อเป็นการกระตุ้น และ ให้เห็นถึงความสำคัญโดยจัดเป็นพื้นที่ดำเนินการนำร่องในการกระจายอำนาจการจัดการ และ เป็นตัวอย่างในการพัฒนาแบบยั่งยืนแห่งแรกในประเทศที่มีการนำมาใช้อย่างจริงจัง ทั้งการมีส่วนร่วมของประชาชน การวางแผนเพื่อพัฒนาและการดำเนินการเพื่อการพัฒนาแบบยั่งยืน

6.6.2 องค์กรในการดำเนินการ เกษข้างและหมู่เกาะต่าง ๆ ของพื้นที่อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะช้างและบริเวณที่อยู่นอกเขตอุทยานแห่งชาติบนเกาะช้างควรมีองค์กร หรือ หน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นเพื่อทำหน้าที่วางแผน กำหนดบทบาท และ บริหารจัดการในพื้นที่ ซึ่งองค์กรนี้ถือเป็นที่สุดและมีอำนาจหน้าที่โดยเป็นการร่วมงานและหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่และการได้มีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผน และกำหนดทิศทางในการพัฒนาโดยจัดทำเป็นแผนแม่บท มีระยะเวลา 20 ปี และมีการติดตามประเมินผลและปรับแผนทุก 5 ปี ทั้งยังเป็นหน่วยงานที่

แนวทางการพัฒนาด้านกายภาพอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะช้าง จังหวัดตราด

<p>แสดง การใช้ร่มชายหาด เสนอแนะให้มีการใช้ร่มเงาของพืชพรรณ</p>	<p>รูปที่ 6.16</p>
<p>สัญลักษณ์</p>	
<p>ที่มา</p>	<p>มาตราส่วน</p>

ต้องจัดการ บริหารให้เป็นไปตามแผนโดยมีอำนาจครอบคลุมทุกส่วนงานที่เกี่ยวข้องให้ต้องปฏิบัติตามแผนและแนวทางที่จัดทำไว้ไม่ว่า โดยทุกหน่วยงานหรือส่วนงานที่เกี่ยวข้องนั้นจะ ต้องกำหนดแผนงานหรือโครงการย่อยที่ตอบสนองหรือเป็นไปตามแผนแม่บทหลักที่ได้จัดทำนี้ โดยแผนแม่บทหลักนี้ต้องผ่านการระดมความคิดเห็นของประชาชนและผ่านการประชาพิจารณ์ และ ให้ประชาชนยอมรับ โดยต้องมีกฎหมายรับรองอำนาจหน้าที่ในการทำงานทั้งนี้ขอเสนอรูปแบบแนวดังนี้

1. การจัดตั้ง โดยผู้ว่าราชการเป็นผู้จัดตั้งและเป็นประธานองค์กรพัฒนาเกาะช้างโดยรวมหน่วยงานต่าง ๆ ในพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง และ ภาคเอกชน ประชาชน เช่น นายอำเภอ สภاتำบล หัวหน้าหน่วยอุทยานแห่งชาติ เร่งรัดพัฒนาชนบท ไฟฟ้าภูมิภาค สาธารณสุข ป่าไม้อำเภอ ตำรวจ เกษตรอำเภอ ชลประทาน ปรประปาภูมิภาค เจ้าท่า โยธา สิ่งแวดล้อม ศึกษาธิการ สำนักงานการท่องเที่ยว ชมรมหรือสมาคมภาคเอกชนต่าง ๆ นักวิชาการในท้องถิ่น องค์กรด้านสิ่งแวดล้อมโดยให้ฝ่ายวางแผนของจังหวัดและผังเมืองจังหวัดเป็นเลขานุการ เพื่อทำหน้าที่จัดทำแผนในการพัฒนาโดยอยู่บนพื้นฐานการพัฒนาที่ยั่งยืนเป็นแผนคราวละ 5 ปี เมื่อได้แผนแล้วให้นำเสนอต่อประชาชนในท้องถิ่นเพื่อเสนอประชาพิจารณ์และลงความเห็น ผ่าน ไม่ผ่าน หรือปรับปรุงบางเรื่อง โดยถือเสียงส่วนใหญ่จากจำนวนผู้มาใช้สิทธิทั้งหมดจนได้แผนที่ผ่านประชาพิจารณ์แล้ว นำแผนนี้ถือปฏิบัติ โดยหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในแต่ละหน้าที่ และให้องค์กรนี้มีหน้าที่ควบคุมตรวจสอบและติดตามการทำงานตลอดจนประสาน เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการปฏิบัติในแนวทางเดียวกัน ทุกปีและทุก 5 ปีให้องค์กรนี้สรุปแผนและปรับแผนหรือทำแผนต่อเนื่อง โดยทุกครั้งที่ได้แผนในการปรับปรุง หรือจัดทำแผนใหม่ต้องผ่านขบวนการประชาพิจารณ์ทุกครั้งจึงนำมาถือปฏิบัติได้

2. หน้าที่องค์กร เป็นองค์กรที่มีหน้าที่ดังนี้

- จัดรวบรวมข้อมูลของท้องถิ่นเพื่อศึกษา วิจัย
- วางแผนแม่บทในการพัฒนา
- ควบคุมติดตามประสาน
- ประเมินผล สรุปผล
- ปรับแผนและเสนอแผน
- เสนอประชาพิจารณ์ ปรับแก้ตามความเห็นประชาชน

3. งบประมาณ โดยการให้ความสำคัญ และ จัดทำงบประมาณแบบต่อเนื่อง และระดมการของงบประมาณสนับสนุนจากหน่วยงานในแต่ละต้นสังกัด การหาแหล่งเงินกู้ในอัตรา

พิเศษเพื่อมาลงทุนพัฒนาเอง ทั้งนี้ในบางกรณีอาจให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการลงทุนและให้มีการแข่งขันอย่างเสรีโดยอยู่ภายใต้การควบคุมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือ สนับสนุนโดยการให้สิทธิพิเศษแก่ประชากรในท้องถิ่น หรือต้องให้ประชากรในท้องถิ่นถือหุ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 40

4. บุคลากรและวัสดุ เครื่องมือ เป็นการใช้ทรัพยากรบุคคลและเครื่องมือที่มีอยู่ในแต่ละหน่วยงานให้เกิดประสิทธิภาพ และเกิดการดำเนินการร่วมกันให้เป็นทิศทางเดียวกัน ทั้งการได้มีส่วนร่วม และการร่วมมือของประชาชนท้องถิ่นตั้งแต่ต้น ในการดำเนินการจนถึงการร่วมมือในการจัดการ ตรวจสอบ และปรับปรุง ทั้งบางหน่วยงานควรเพิ่มอัตรากำลังเจ้าหน้าที่เพื่อให้เพียงพอในการควบคุมดูแลให้เป็นไปตามกฎหมายที่กำหนด เช่น หน่วยงานอุทยานแห่งชาติ กรมเจ้าท่า ฯลฯ และ ควรจัดหาพัสดุครุภัณฑ์ให้เพียงพอและทันสมัยเพื่อรองรับการพัฒนาในส่วนงานที่ขาดแคลน

5. การดำเนินการตามแนวทางที่เสนอแนะ ควรจัดทำเป็น 2 ระยะ โดยในระยะแรกในช่วง 10 ปี เพื่อรองรับศักยภาพของพื้นที่ที่เหมาะสมในการรองรับการเปลี่ยนแปลงที่จะมีขึ้นในระยะเวลาดังกล่าว และ ในช่วงที่ 2 เป็นระยะหลังจาก 10 ปีแรกแล้วจึงดำเนินการเพื่อรองรับกับศักยภาพของพื้นที่ที่เหมาะสมในการรับได้เต็มจำนวน เนื่องจากหากมีการดำเนินการใส่ปัจจัยในการพัฒนาต่าง ๆ เต็มจำนวนในครั้งเดียวทั้งที่ประชากรยังไม่ถึงเกณฑ์ที่พื้นที่มีความเหมาะสมในการรับได้ซึ่งใช้เวลาอีกนาน จะทำให้เกิดเป็นตัวเร่งให้มีการเพิ่มประชากรมากกว่าอัตราเติบโตปกติตามที่คาดประมาณ และจะเกิดการสิ้นเปลืองงบประมาณ

6. สนับสนุนให้มี องค์กร สมาคม และ ชมรมต่าง ๆ เพื่อให้สะดวกแก่การควบคุม ดูแล และ ส่งเสริม

6.6.3 การเสนอแนะด้านกฎหมายและข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องที่เกี่ยวข้อง
กฎหมายข้อบังคับต่าง ๆ ที่มีอยู่ในปัจจุบันนับว่าเพียงพอต่อการควบคุม บังคับใช้ในพื้นที่ และมีเพียงบางส่วนอาจต้องปรับปรุงหรือเพิ่มเติมให้เหมาะสมกับแผนที่ได้เสนอแนะ เช่น ในกฎหมายผังเมือง ในขั้นตอนการปฏิบัตินอกจากต้องนำเสนอต่อประชาชนเพื่อตรวจสอบแล้วควรกำหนดให้เป็นการเสนอประชาพิจารณ์ และมีการตั้งคณะกรรมการในการประชาพิจารณ์ไม่น้อยกว่า 3 คนจากผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นกลางและอิสระที่เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย โดยคณะกรรมการมีความเห็นได้ 3 ประการ คือ ยกเลิกไม่ผ่าน, แก้ไข ศึกษา เพิ่มเติมในส่วนใด, เห็นควรอนุมัติผ่าน ซึ่งคำวินิจฉัยต้องเป็นไปตามประเด็นและพยานหลักฐานในการประชาพิจารณ์ ทั้งประกาศโดยเปิดเผย และแจ้งให้ผู้เสียหายทราบโดยทั่วกันแล้วส่งมายังเจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานที่รับผิดชอบเสนอเป็นแผน

แม่บทหรือโครงการต่อไป และ องค์กรหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบต้องปฏิบัติตาม และมีข้อบังคับให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องเสนอแผนงานเพื่อตอบสนองหรือไม่ขัดต่อแผนที่ผ่านประชานิยาม ทั้งนี้สิ่งที่ควรดำเนินการอย่างจริงจังเร่งด่วน คือ การควบคุมให้เป็นไปตามที่กฎหมายต่าง ๆ บังคับไว้ ไม่ว่าจะเป็นกฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยตรง หรือกฎหมายที่มีผลต่อเนื่องเช่นการให้สถานประกอบการทุกแห่งจดทะเบียนให้ถูกต้อง เพื่อการจัดเก็บข้อมูล การวางแผนรองรับการพัฒนา การจัดการในพื้นที่ การควบคุม ทั้งหากดำเนินการจัดทำเป็นแผนแม่บทในการพัฒนาแล้วก็สามารถมีกฎหมายรองรับเพิ่มเติมได้อีก เช่น กฎหมายผังเมืองรวม กฎหมายผังเฉพาะ การออกข้อบัญญัติจังหวัดเพิ่มเติม หรือออกประกาศอุทยานแห่งชาติเพิ่มเติม ทั้งสามารถให้การสนับสนุน ส่งเสริม หรือยกระดับมาตรฐานได้ เช่น การฝึกอบรมการให้บริการ การแนะนำหรือกำหนดมาตรฐานต่างๆ ฯลฯ

6.7 สรุปและเสนอแนะ

การดำเนินการพัฒนาด้านกายภาพอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะช้าง หากตระหนักถึงความสำคัญและเร่งระดมการดำเนินการทั้งการวางแผน การจัดตั้งองค์กร และ การดำเนินการอย่างรีบด่วนจะเป็นการส่งผลดีกับสภาพพื้นที่ เพื่อให้ทันต่อการรองรับการเจริญเติบโต และไม่ทำให้เกิดการสูญเสียทรัพยากรอันมีค่าในระยะเวลาย่นรวดเร็ว ทั้งควรเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมตั้งแต่แรกในการกำหนดแนวทาง การวางแผนตลอดจนการให้ความร่วมมือและทราบถึงเป้าหมายอันแท้จริงในการพัฒนาและจัดการในพื้นที่ เพื่อให้พื้นที่สามารถทรงคุณค่าได้นานและทำให้ประชาชนในท้องถิ่นมีรายได้ มีงานทำ มีฐานะทางเศรษฐกิจและความเป็นอยู่ดีขึ้น และ เป็นการช่วยให้เกิดสภาพสังคมที่ดี เกิดแหล่งท่องเที่ยวที่ประทับใจต่อนักท่องเที่ยว และเป็นการทำให้ประชาชนได้ช่วยกันดูแลทรัพยากรในพื้นที่ ซึ่งกฎหมายต่าง ๆ และหน่วยงานต่าง ๆ ในพื้นที่มีรองรับอยู่แล้วหากขาดแต่การนำมาใช้อย่างจริงจัง และ การประสานเพื่อดำเนินการให้อยู่ในทิศทางเดียวกันเพื่อให้เกิดเป็นรูปธรรม ทั้งแผนระดับชาติและท้องถิ่นของภาคราชการและความคิดเห็นของประชาชนได้ให้ความสำคัญและตระหนักถึงพื้นที่ที่มีคุณค่าทางทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม จึงยังเป็นโอกาสอันดีในการเร่งดำเนินการทั้งการจัดทำแผน ดำเนินการและจัดการที่เหมาะสมและจริงจังในพื้นที่ศึกษาในการประสาน ร่วมมือในการวางแผนและดำเนินการที่ทำให้เกิดการพัฒนาระบบยั่งยืนยาวนาน

ทั้งนี้การพัฒนาด้านกายภาพยังสัมพันธ์กับการพัฒนาด้านสังคมและเศรษฐกิจ ที่ต้องมีการวางแผนหรือมีมาตรการร่วมกัน เช่น มาตรการด้านการส่งเสริมการศึกษา มาตรการการเก็บรายได้ทางอ้อม และอื่น ๆ อันจะทำให้งานเกิดผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์